

EYLEN KÖYÜ

Yazan

CAHİT TANYOL

Araştırmanın yapıldığı tarih : 31. Ocak. 1965

Araştırmaya katılanlar : *Abdullah Özer* Gaziantep toplum kalkınması başkanı, *Kemâl Özışık* Gaziantep Information Uzmanı, *Bayan Güler Soydinç* Eylen köyü ilkokulu öğretmeni, *Fügen Berkay* araştırmanın hazırlanışında yardımcı, asistan, *Yıldırım Celkan* yardımcı öğrenci.

Köyün adı : *Eylen*

Köyün nüfusu : 255

Ev sayısı : 50

Köyün Coğrafi Karakteri : *Dağ köyü*

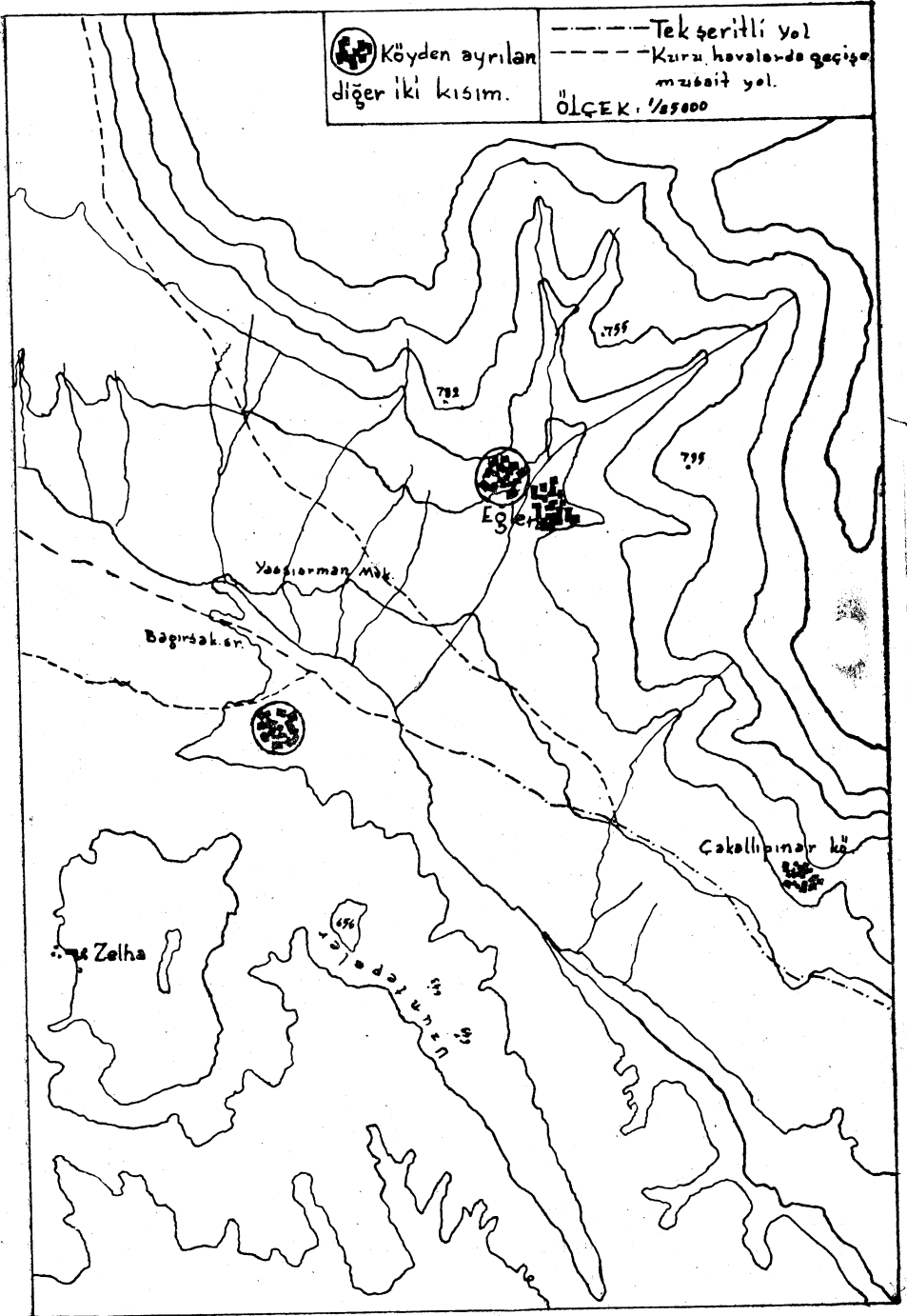
Köyün Sosyolojik Karakteri : *Dağmık köyü.*

Köyün Coğrafi Konumu :

Eylen köyü Gaziantep'in Kilis ilçesine bağlı bir sınır köyüdür. İlçeye oniki ve Suriye'ye sekiz km. uzaklıktadır. Kilis - Hassa şosesinin sekizinci km. sinden doğuya sapılır ve dört km. sonra köye ulaşılır.

Eylen köyü tepelerle çevrilmiş bir dere yatağının içinde kurulmuştur, bu yüzden beşyüz metre yaklaşıncaya kadar köyü görmek mümkün değildir. Eylenden önce yol üzerinde iki köy daha vardır. Birisi *Kuzene* köyü diğeri de *Çakallı Pınar*'dir. Çakallı Pınar köyü bir yamaçta kurulmuştur, yola daha yakındır. Çakallı Pınar'la Eylen köyü arasındaki alanda zeytin, bağ, fıstık ve meyve ağaçları bulunmaktadır. Eylenin önünden geçen yol Polatlı nâhiyesine kadar uzar.

Köyün kuzeyinde Çamlık tepesi vardır. Bu tepe eskiden beri Çamlarla kaplıdır. Daha önce köyün bütün çevresi ormanlıkmış. Güneyde Kabacamoglu tepesi uzanır. Köy bu üç tepenin arasında kalan vâdi içinde kurulmuştur.

Köyün Yolları :

Köy kuzeye giden bir yolla Söğütlü köyüne bağlanır, yol dört km. uzunluğundadır, Söğütlüde sona erer bozuk olmakla beraber taşıt araçları işliyebilmektedir.

Köyün doğusundan Kızılçöl köyüne varan bir başka yol vardır. Bu yol ancak yayaların ve hayvanların geçmesine elverişlidir. Gaziantebe giden şoseye kadar uzar. Fakat köylüler Kilis yoluna çıkmayı daha kolay bulurlar. Bundan başka Kabacaoğlu köyünden Kilis'e giden bir yol daha vardır. Ulu yol yapılmadan önce köylüler bu yoldan işlerlerdi. Şimdi terk edilmiştir.

Köyün Tarihçesi :

Yaşlı köylülerden öğrendiğimize göre Eylene köyü aşağı yukarı ikiyüzelli sene önce kurulmuştur. Köy halkının geldiği yer köyün kuzey doğusundaki mağara çevresidir. Önceleri oraya *Eşkar* adında bir adam gelmiş ve orada bir süre kalmış, çocuğu da kuş ağası* imiş. Konar göçer imişler. Önceleri orada yalnız Eşkar ailesi bulunuyormuş. Yerleştikleri yer ormanlık olduğu için dışarıdan görülmezmiş. Eskiden buralarda alvur** varmış. Eşkar alvurdan kurtulmak için bu mağaraya gizlenmiş. Hacı Ömer oğlu Halil ağa ile Ahmet ağa arasında bir kız kaçırma hadisesi yüzünden kavga olmuş. Bu yüzden köy bütün bütün dağılmış. Zaten köy dedikleri göçebe çadır halkından ibaretmiş. Köy kurulmazdan önce Köpeeğlen dedikleri dağın yanı başında otururlarmış. Çadır halinde yaşarlarmış, davarcılık yaparlarmış. Bütün bu yöre ormansız. İlk kuruluşunda — yukarıda da belirtildiği gibi — iki evmiş. Köy arazisinin tapuya kaydedilmesi yüzbeş sene önceye rastlıyor.

Köye Yerleşen Aile ve Oymaklar :

Köye yerleşen aile ve oymaklar :

- a) Çakallı oymağı,
- b) Bezikî oymağı,
- c) Belikânî oymağı, olmak üzere üç gruptan ibarettir. Geldikleri bölge Malatyanın Besni kazasıdır. Bu oymaklar önce Kilis'in Söğütlü köyüne gelmişler ve orada işlenen bir cinayet yüzünden dağılmışlar, böylece

*) Avcı.

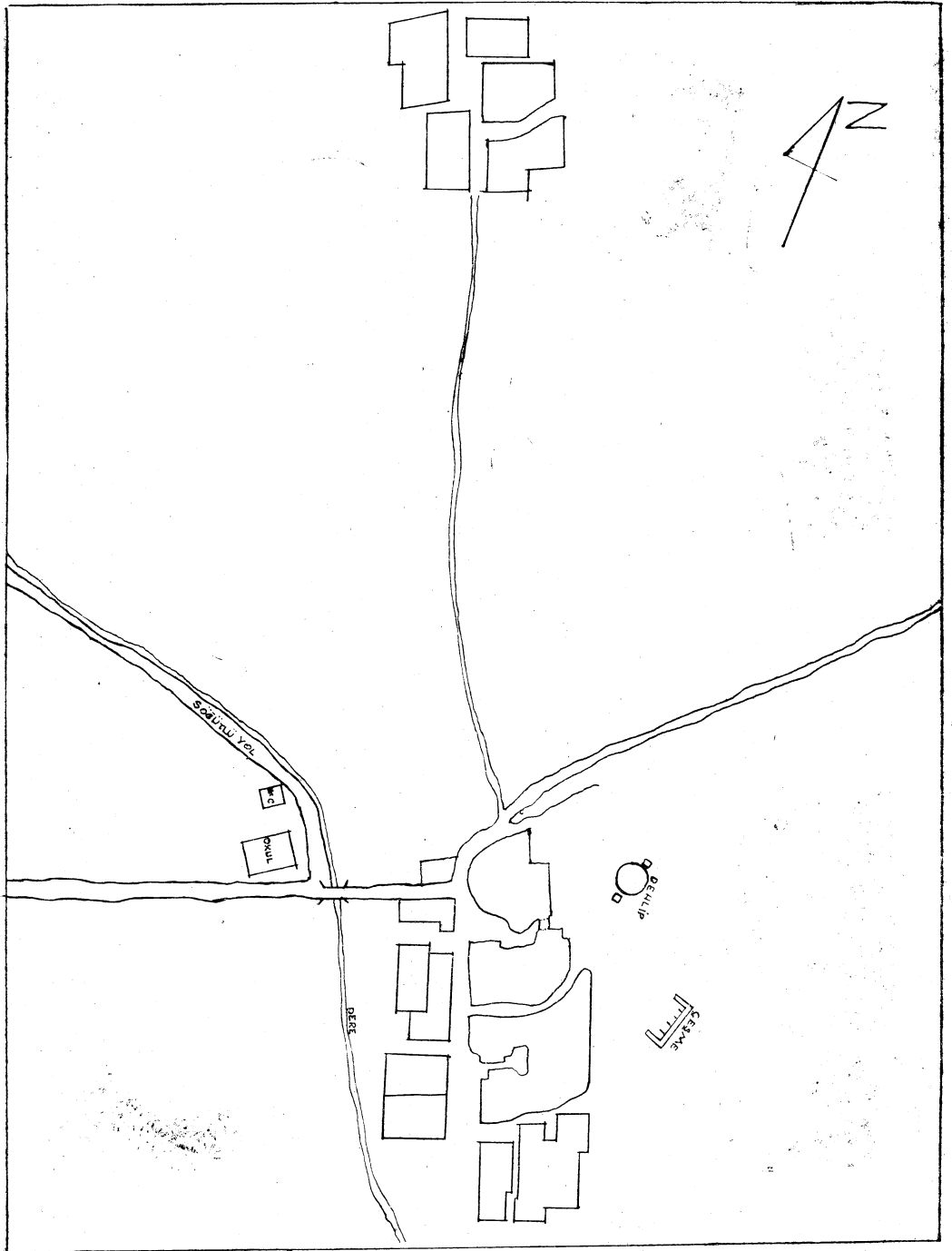
***) Soygun.

bir kol Suriyeye geçmiş bir kol da *Sabar* köyüne yerleşmiş diğer bir tane- si de *Eylen* civarına gelmiştir. Eylene gelen ailenin reisi kör Yusuf'tur. Ve Oymaklar onun adına göre ayrılmıştır. Sonradan köye bâb'dan bir aile gelmiştir. Onlara köylüler fellâh derdi. Geldikleri köy Celâli köyü olduğu için kendilerine de Celâli denmiştir. Kör Yusuf ailesinden gelenlere Mı- stıklar (Mustafa) derlermiş. Yukarıdaki oymak adlarından köyün Kürt asıllı olduğu anlaşılmaktadır. Fakat köylülerin arasında kürtçe bilene rast- lanmadığı için onların Kürt asıllı olduklarını bilmek hemen hemen imkân- sızdır. Bununla beraber, atmış yaşındaki Mehmet Polad'a kürtçe bilip bil- mediği sorulduğu zaman "Köyde tek bir insanın dahi Türkçeden başka bir dil bilmediklerini söylemiştir. Köy halkı ne kürtçe bilmektedir ne de kendilerinin Kürt asıllı olduklarına dair herhangi bir düşünceye sahipdir- ler. Yalnız köyün en yaşlı adamı olan Mehmet Polat "Eskiden bu köyde Kürtçe bilen var mıydı? sorusuna verdiği cevapta anasının ve babasının Kürtçe bildiklerini ifade etti. Babası öleli elliüç yıl olmuş. Demekki yarım asır önce köyde kürtçe biliniyormuş.

Çakallı köyüne yerleşen oymak bugün halâ kürtçe bilmektedir. Türk- çe konuşurken şivelerinde hafif bir kürt aksanı hissedilmektedir. Köyü son kuranlar: Küpo, Hallo, Misto adlı amca çocuklarıdır. Bunlar yukarıda da dokunduğumuz gibi Bezikî aşiretinden olup Besni'nin Söğütlü köyün- den gelmişlerdir. Aralarında kız alıp vermek suretiyle bir çeşit kapalı aile kurmuşlardır. Bu gün köy birbirinden oldukça aralıklı olmak üzere üçe bölünmüştür. Bunun iki nedeni vardır.

- a) Kan gütmeye,
- b) Köylülerin kendi arazilerinin yakınında oturmayı tercih etme- leri.

Önce köy ikiye bölünmüştür. Mıstıklar ailesi 80 yıl kadar önce Çamlık tarafına göç etmişlerdir. Ulu yolun ötesinde bulunan köyün üçüncü par- çası yirmibeş yıl önce kan gütmeye yüzünden köyden ayrılmıştır. Beş evdir. Bu beş evin toprakları da o taraftadır. Koyak adını taşıyan tepe üzerinde kurulmuştur: Eylenin üçe bölünüşüne sebep olan kan gütmeye olayını köy- lüler şöyle anlatmışlardır: Önce Celâlilerin oğlu çolak Mehmet, Mehmet Yılmazın babası Mennan'ı vuruyor, ve Suriyeye kaçıyor. Onbeş yıl kadar orada kalıyor. Genel aftan faydalanarak köyüne dönüyor. Bu cinayetin sebebi bir hırsızlık olayıdır. Köyde bir ev açılıyor(Bu soyulma demektir.) Çolak Mehmet bunu Mennan'dan biliyor. Bu yüzden aralarında kavga oluyor. Neticede kavga Mennan'ın öldürülmesiyle sona eriyor. Gerçi cina- yetten sonra araya barıştırmacılar giriyorsa da, bu, kan gütmeyi önlemeye

yetmiyor. Cinayet bir kırgınlık sebebiyle olduğu için iki aile bir birilerine kan vermek suretiyle barışıyorlar. Aradan yirmibeş yıl geçmesine rağmen bu iki aile karşılaştıklarında selâmlaşırlarsa da hiç bir suretle bir birilerine gitmezler.

Köyde kan gütmeyi şiddetlen-tiren ikinci cinayet yine Celâliler tarafından işlenmiştir. Daha doğrusu Horo kâhyası kardeşi oğlu Akif Sahur zamanı Zibil (gübre) çekerken vurulur. Vurunun kim olduğu bilinemezse de aralarında kan gütmeye olduğu için Celâlilerden şüphe edilir (Yıl 1959). Bundan sonra kan gütmeye yeniden alevlenir. Ertesi yıl (1960) Celâlilerden Çolak Mehmed'in oğlu Mustafa vurulur. Onlar da Horolardan şüphe ederler. Vurulan Horo kâhyasının kendi güveysiydi. Bu cinayet de ispat edilemedi. Tekrar bir yıl sonra Çolak Mehmedin yiğeni Nüveyran Horo kâhyayı ve Horo kâhyanın halası oğlu İbo'yu Kilis'in içinde vurdu. Cinayet bir kahvede Nüveyranla karşılaşan Horo kahya - İbo arasında dostça sigara ikram edilirken cereyan etmiştir. Nüveyran ikisine sigara ikram ederken derhal tabancasını çekip vuruyor (1961 Ekim ayı). Bir sene sonra Horo kahyanın oğlu Çolak Mehmed Kilis yolunda öldürüyor (27 Eylül 1962). Yukarıda da söylediğimiz gibi ilk cinayet 1929 da Mehmet Polat tarafından işlenmiştir. Mehmet Polatın kız kardeşini Horo Yıldız kaçırmış Mehmet Polat hem kız kardeşini hem de Horo Yıldız öldürüyor. Bir süre dağda eşkiyalık yapıyor yakalanıyor. Beş yıl hapiste kalıyor. Sonunda genel aftan faydalanarak çıkıyor. Horo ailesiyle aralarındaki kan gütmeyi kaldırmak için Mehmet Polat'a Horo Yıldızın amcası kızını veriyor böylece iki aile barışıyor ve akraba oluyor.

Mehmet Polat köyün bu gün en yaşlılarından biridir. Kız verme suretiyle barışmış olan Mehmet Yıldız ise köyün muhtarıdır. (Bak Resim 32). Kan gütmeye konusunda Mehmet Yıldızın odasında şöyle bir konuşma oldu. Köyde herkesin bu kan gütmeye adetinden şikâyetçi olduğunu söyleyen Mehmet Yıldız "Bu kan gütmeye vücüdümüzde verem gibidir bir türlü söküp atamıyoruz. Bakın bu Mehmet Polat'a hâlâ hürmet ederim kendisine kız verdim barıştık. Köyümüzün de en yaşlısı ama arada sırada ona kızdığım olur." demesi üzerine Mehmet Polat: "Ülen ihtiyarlığımıza falan bakmanın ben sizin ailenin tümünü temizlerim. Korkunuzdan bana kızımızı nasıl verdiniz" diye kükredi. Bunun üzerine Mehmet Yıldız: "Bire emmi artık yakamızı bırak akraba değil miyiz?" diye cevap verdi. Gerçekte Mehmet Polat Horo Yıldız'ı öldürmüş ise de kaçırılan kız kardeşi olduğundan dava da hakkı daha büyük. Bu kan gütmeye geleneği gereği böyle. Bu gün de Eylene köyünde kan gütmeye bütün şiddetiyle devam etmektedir. Bir birlerinden kız alıp verme bu duyguyu çoğu zaman yatıştırılmamaktadır. Kan

gütmelerdeki barışmalar genellikle kız verme yoluyla olmaktadır. Öyle iken bir fırsatı bulununca bu barış bozuluyor. Babası kan gütmeye yüzünden öldürülen Mehmet Yıldız bu duygusunu şöyle anlattı.

“Babamı öldürenler köyün civarından geçerken yüreğim hâlâ cız eder. Gerçi onlarla kız almak suretiyle akraba olduk barışmak için, bana da kızlarını vermek istediler fakat ben almadım. Ama akrabalarımın alan oldu. İçimde kan gütmeye bu arkabalık yüzünden küllenmiş gibidir. Allah razı olsun onlarda benim bulunduğum yere pek gelmezler. Gözüme görünmekten sakınırlar*.

Köyün Sınırları :

Gündoğusunda Kızılgöl ve Yeni Yurt, Günbatısında Beşenli ve Güneybatısında da Çakallı Pınar köyleri bulunur. Kuzey yâni poyraz tarafında Söğütlü, Kiblesinde (Güney) Baş Mağara Köyü bulunur. Köy bir vâdi içinde kurulmuştur. Vâdinin içinden yazın kuruyan bir dere geçmektedir. Kışın bu dereye doğuda Kestel ve Bağ deresi, Güneyde ise Dam deresi olmak üzere üç su birleşerek, Okların başı adını alır, ve Söğütlü soyuna dökülür, oradanda Afrin çayına karışır... Afrin Suriyede bir ırmak halini alır.

Köyün batısında okul vardır. Okul binası vadiyi izliyen ve okların başı adı verilen yerde kuru derenin kenarında kurulmuştur. Bu okul 1956-57 senelerinde yapılmıştır.

Yapı Malzemesi :

Köy evleri daha çok taştan yapılmaktadır. Temel Karataşdandır. Karataş köyü civarından çıkarılır. Satın alınmaz, köylüler ihtiyaçlarına göre bu taşları çıkarır ve temelde kullanırlar. Duvarlar Lâtin (Havara) taşıyla yapılır. Genel olarak havara taşını da köylüler kendileri sökerler. Bununla beraber köyde taş sökmeyi kendisine iş edinenler de vardır ki bunlara taşçılar denir. Taş çıkarıldıktan sonra onları yontmak için Kilis'den ya da Söğütlü köyünden taş yontucuları gelir ve taşları binaya uygun kalıplar haline getirir. Taşhanelerden sökülen (Taşhana) taşlar için ödenen para bin hampara taş için yetmiş seksen liradır. Her işlenmemiş taşa left ya da hampara denir. Bu leftlerin eni yirmi boyu onbeş uzunluğu yirmibeş san-

*) Bu bir çeşit saygı ifadesi oluyor.

timetredir. Her araba bu hamparalardan ancak yüz taş alır, ve on lira ücret ödenir. Taş yontucu taşın tanesini on ile onbeş kuruşa yontar.

Tavan kısmı: hepsi topraktır. Kiriş için kavak ağacı kullanılır. Her kavak ağacı aşağı yukarı onbeş liradır. Kirişlerin üzerine örtü olarak hasır veya kavak tahtası kullanılır.

Doğrama: Doğrama olarak çam kullanılmaktadır. Bütün evler pencerelidir. Pencereilerin bir kısmında cam vardır. Bir kısmı da beyaz plâstikle örtülmüştür. Pencereiler dışardan örtü veya camla içerden de tahta kapaklarla örtülür.

Evin iç kısmı : Tavanlara doğru raflar bulunur. Her evde dolap ve yük yeri vardır. Yük yerleri kapaklıdır. Her evde bir ahır vardır. Genel olarak ahırlar evin altındadır. Ahırın yanında samanlık bulunur. Evin üst katına dışardan bir merdivenle çıkılır. Bazı evlerde merdiven kemerli bir sahanlığa bağlanır. Sahanlığın iki tarafında da odalar vardır. Bu daha fazla zengin evlerinde ve köy odalarında görülür.

Ev sayısı : Bütün köyde elli ev vardır.

1 — Homo Polat	22 — Mehmet Aslan
2 — Burhan Yıldırım	23 — Arif Şahin
3 — Hasan Doğan	24 — Halil Pehlivan
4 — Fuat Doğan	25 — Hasan Şahin
5 — Hüseyin Doğan	26 — Ömer Şahin
6 — Vahit Yıldırım	27 — Sait Aslan
7 — Hasan Doğan	28 — Ayşe Çolak
8 — Hüseyin Kaya	29 — Asım Yurtlaz
9 — Ömer Yıldız	30 — İbrahim Yurtlaz
10 — Abdi Polat	31 — Bostan Şahin
11 — Ökkeş Kaya	32 — Mehmet Polat
12 — Mustafa Polat	33 — Hüseyin Şahin
13 — Mehmet Yıldız	34 — Sıtkı Şahin
14 — Mustafa Şahin	35 — Duran Karaduman
15 — Cevdet Kaya	36 — Hanifi Kartal
16 — Ali Şahin	37 — Mehmet Yurtlar
17 — Hüseyin Şahin	
18 — Hasan Polat	
19 — Mecit Kaya	
20 — Mustafa Şahin	
21 — Şevket Şahin	
	<i>Çamlık Yukarı evler</i>
	38 — Hüseyin Yılmaz
	39 — Hasan Yılmaz
	40 — A. Yılmaz

- 41 — Veli Yılmaz
 42 — Turan Yılmaz
 43 — Mustafa Yılmaz
 44 — Zekeriya Şengül.

Cellâllerin Evleri

- 45 — Arif kartal

- 46 — İzzet Kartal
 47 — Mecit Kartal
 48 — Yaşar Kartal
 49 — Mehmet Kartal
 50 — Celâl Kartal.

Bir de Tahsin Polat var o Al-
 manya da.

Avlu kuru taşla veya kuru siyeçle çevrilmiştir. Mutfaklar alt kattadır. Yalnız üç evde mutfak üst katta yapılmıştır.

Köyün iç yolları :

Köy içerisinden geçen motorlu araç yolları yoktur. Ancak evleri birbirinden ayıran sokaklar vardır. Sokaklar bir araba genişliğindedir. Köyde evleri bir birinden ayıran üç sokak vardır. Bir de çeşmeye giden yol. Sokaklardan biri ortadadır. Üçü de doğudan batıya doğru uzanır. Biri köy önüne diğeri çeşmeye varır.

Çeşme :

Çeşme harman yerindedir. Kaynağı köye bir km. kadar uzaktadır. 1964 yılında yapılmıştır. Mayıs da başlanmış Ağustosda sona ermiştir. Köylüler bu çeşmenin yapılması için bedenen çalışmışlar ve aralarında üç bin lira para toplamışlardır. Geri kalan kısmını Bayındırlık Müdürlüğü vermiştir. Çeşmenin yapılışına ellidörtbin lira harcanmıştır. Bunun otuzaltı binini Bayındırlık Müdürlüğü ve binini köylü vermiştir. 15 bin lira da köylünün emeği tutmaktadır. Çeşme dört gözlüdür. Bundan başka hayvanların sulanması için iki buçuk metre uzunluk ve 60 cm genişlikte bir yalak vardır. Suyu boldur kış aylarında daha da çoğalır. Köyün ana çeşmesinden diğeri iki çeşmeye su bağlanmıştır. Bunlardan biri okula diğeri de çamlık mahallesine gider.

Çeşme yapılırken aralarında kan gütme bulunmasına rağmen köyün iki mahallesi bir arada çalışmışlardır. Çeşme yapılmadan önce köylüler büyük bir su sıkıntısı çekiyorlardı. Bu yüzden köye çeşmenin gelmesi, köylüler üzerinde tasavvur edilemeyecek kadar büyük bir sevinç yaratmıştır. Bu bölgede su köylünün hayat damarıdır. Toprak gibi insanlar da susuzdurlar. İçecek su bulabilmek için uzak mesafelerden dere tepe aşarak sırtlarında su getirirler. Çeşmenin yapılmasıyla köylüler nazarında köylerinin değeri öylesine yükselmiştir ki kendi deyimleriyle Eylen köyü İstanbul olmuştur. On

yıldan beri bu çeşmenin yapılması için çeşitli müracaatlar yapılmıştır. Fakat olumlu bir sonuç alınamamıştır. Köyün Kilise yakın olması dolayısıyla Kilis kız öğretmen okulu tarafından bir deneme okulu olarak seçilmiştir. Böylece vilâyetin ilgisi bu köy üzerinde toplanmıştır. Köy öğretmeni okulundaki öğretmen namzetleri grup grup gelerek köyde kalmışlar. Köyü kadınlarla yakından ilgilenererek onlara dikiş nakış gibi pratik bir takım el hünnerleri öğretmişlerdir. Eğitim görmüş genç kızlarla köylüler arasında sıkı bir dostluk ve iş birliği kurulmuş, okul ve köy kaynaşmıştır. Bu kaynaşma devlet memurlarıyla köylüler arasındaki uçurumun da kapanmasını sağlamış. Bu konuda en olumlu rolü Gaziantep toplum kalkınması başkanı Abdullah Özer oynamıştır. Abdullah Özer köylüler tarafından tanınan ve sevilen bir kimsedir. Gerek Vilâyette ve gerekse Antep de kendisini köy kalkınmasına adanmış bir tip olarak tanınır. Resmi devlet dairelerindeki personelin kendisine karşı güven ve sempatisini her zaman köylülerin yararına kullanmış ve bu yüzden köylülerce çok sevilen bir insan olmuştur.

Köye su geldikten sonra okula su verme meselesi köylüler arasında uzlaşmazlığa sebep olmuştur. Çamlıkta oturan köylüler okula suyun köyün ana çeşmesinden verilmesini istemişler, kendi çeşmelerinden su verilmesine itiraz etmişlerdir. Köyün merkezinde oturanlar ise Çamlık çeşmesinin okula bağlanması konusunda ısrar etmişlerdir. Kısacası köyün iki parçası da okula su verilmesi konusunda diretmişlerdir. Bunun üzerine köyü su meselesiyle yakından ilgilenmiş olan Abdullah Özer köylülere, “Eğer okula gelecek su yolunu açmazsanız ben kız öğretmen okulundan öğrenci getirerek su yolunu açtıracam” diye tehdit etmiştir. Bunun üzerine köyün en yaşlı ve aynı zamanda köylüler üzerinde etkisi bulunan Mehmet Polat köylülere: “Eğer okuldan kızlar gelir de su yolunu açarsa ben de kendimi şu ağaca asacağım” diye söylenmiş, bunun üzerine köyün her iki parçasında oturanlar okula su verilmesi için seferber olmuşlardır. Mehmet Polat’ın bu tehdidi boşuna değildir! Çünkü kendisi kan gütmeye yüzünden cinayet işlemiş, eşkiyalık yapmış ve böylece köyde sayılan kişilerden olmuştur.

Burada dikkate değer nokta şudur. İleride göreceğimiz üzere köylüler fakir olmasına rağmen köye cami yapılmasını istemekte ve herkes bu hususta gücünün yettiği fedakârlığı yapmaya hazır bulunmaktadır. “Cemisiz köy gâvur köyüne benziyor ayıptır” demektedirler.

Toprak :

Köy bereketli ve tarıma elverişli bir toprağa sahip değil. Toprak kalınlığı yamaçlarda en az on ve en çok yirmi santimi geçmemektedir. Altı

kayalıktır. Köyün tabanında ise toprak derin killi ve kumludur. Köyün toprağı üzerinde bu güne kadar her hangi bir analiz yapılmamıştır. Üzerindeki bitki örtüsünün durumuna göre azot ve fosforca fakir, kireçli, potasça yeteri kadar zenginliğı olan bir toprak olduğı sanılmaktadır. Toprakta şimdiye kadar fenni gübre tatbik edilmemiştir. Sadece köyde mevcut hayvanların gübrelere bostan ve tarımda kullanılmaktadır. Bostanlar köyün tabanı denilen vâdi içinde ekilmektedir. Dağımk bitki örtüsüne göre köye ilk yerleşenlerin orman civarında oturdukları ve hayvancılık yaptıkları anlaşılmaktadır. Vaktiyle Eylenin bulunduğı yerler tüm ormanmış ve köy hayvancılıkla geçinirmiş. Sonradan ormanları açma suretiyle tarla ve araziye sahip olmuşlardır. Köyün bulunduğı yerin ekime elverişli olmaması yüzünden fazla toprak açılmamış, ikiyüz elli yıl önce köyü kurdukları söylenen üç aile elli beş ev olunca mevcut topraklar veraset yoluyla parçalanmış böylece küçük parçalara ayrılmıştır.** Köyde tapulama eski takrir kayıtlarına göre yapılarak sabit sınırlar esas kabul edilmiş ve kadastro yapılmak suretiyle köyün tahminî olarak bilinen arazisi tespit edilmiştir. Köyde ekim ve dikime elverişli topraklar köylülerin elinde bulunmaktadır. Köy içinde Hazineye veya köyün ortaklaşalığına kalmış toprak yoktur. Yalnız okul ve harman yeri ortaklaşadır. Tabii buna köyün merası ve Orman sahası dahil değildir.

Köyde toprağın değer baremi aşağı yukarı on beş yıl önce yapılmıştır. Onbeş yıl önceki toprak değeriyle şimdiki toprak değeri arasında çiftçi yararına bir yükselme olmuştur.

Çiftçiye bu eski barem esas alınarak kredi verildiğinden, köylü bundan şikâyet etmektedir. Gerek bankanın ve gerekse kooperatifin verdiği kredi köyün üretimini arttırma amacını taşıyorsa da eski baremin kabul edilmesi yüzünden bu amaca ulaşamamaktadır. Köyde toprağı koruma konusunda hiç bir çalışma yoktur. Çiftçi meyilli araziye meyil istikametinin aksine işlemesi lâzım gelirken paralel olarak işlemektedir, bu erozyonu arttırmakda rol oynamış bulunuyor. Yamaş yerlerde topraklar gittikçe sığlaşmış ve bazı yerlerde kayalar ortaya çıkmıştır.

Köyde donatım kredisi alan yoktur. Bu da yukarıda da işaret ettiğimiz gibi toprağın barem değerinin yetersizliğı yüzündendir**.

**) Köyde topraksız köylü Onbeş kişidir bunlar da baba evinden evlenmek suretiyle ayrıldıkları için reçberlik yaparlar. Ailede başka çocuklar olunca evlenenler aile toprağından yoksun kalıyorlar. Annenin babanın vazifesi çocuklarını evlendirmekle sona eriyor, ayrıca kendilerine mal verilmiyor, çünkü toprak zaten aileyi zor geçindirmektedir. Bu türden evlenmek suretiyle aileden ayrılıp da toprağı olmyan ve geçimini tarım işçiliğıyle sağlayan onbeş aile vardır. Bunların altısı yarıcılık yapmaktadır.

Bağcılık 52.910 tiyek. : Bağcılığın tarihi oldukça eskidir. Köyün yaşlıları dahi bağın ne zaman ekildiğini bilmemektedir. Son zamanlarda bağlarda bağ uyuzu yani Flobsara tahribatı başlamıştır. Köyün Floksaralı bölgeye ithali ve bağcılığın yeniden genişletilmesi gerekmektedir. Çünkü köyün üzüm ana istihsal ürünlerinden biridir.

Zeytin : 3839 ağaç.

Köyün ana ürünüdür. Fakat üretimi çok ilkel biçimde yapılmaktadır. Budam da ilkel ve yetersizdir. Köyün yakınında bulunan Kuzine de tarım bakanlığınca yapılan demonstratif zeytin çalışmasından çiftçi habersizdir. yararlanamamaktadır. Bu yüzden bu çalışmalara köylülerin çağırılması faydalı olur. Zeytin sırsıkla dövmek suretiyle devşirilir. Bu yüzden zeytin ürünü bir sene olur bir sene olmaz: Bir dönüm yerde ortalama on zeytin ağacı ve seksen kök bağ bulunur.

Arıcılık :

İptidai bir şekilde yapılmaktadır. Köy arıcılığa elverişli bir köydür. Fakat bağ ilâçları arıya zarar vermektedir. Buna karşı köylü gezici arıcılığı bilmemektedir. Köylerin fenni arıcılığa yönltilmesi köye oldukça iyi bir gelir sağlayabilir.

Tarlacılık :

Tarla ekiminde münavebe hemen hemen yok gibidir. Bütün tarlalar prensib olarak nadasa bırakılır. Fakat Nadas bazan tam ve bazan de yarım nadas şeklinde yapılmaktadır. Az miktarda Baklagiller ve bostan ekilmektedir. Köyde tahıl ve bostan ekilen topraklar şu şekilde bölünmüştür: Buğday ekilen alan 240 dönüm, Arpa 100, Mercimek 20, Cılban 20 ve Bostan 20 dönümdür.

İnsan :

a) İş bölümü. (ailede)

Köyde kadın erkek ayrımını iş bölümü düzenlemektedir. Kadınlar daha çok ev işlerinde, evle ilgili gereklileri düzenlemede rol oynamaktadır. Tarla çapalamak, zeytin devşirmek ve odun toplamak da kadınlara ait işlerdendir. Erkekler çift sürmek ve budam gibi işlerde çalışırlar.

b) Tarımda.

Tarım işleri mevsimlere göre düzenlenmiştir. Tahıl kaldırma Haziran ve Temmuz aylarında yapılır. Yağışlı yıllarda tahıl bereketli olduğu için

orakla biçilir. Kurak senelerde ise üretim düşük ve başaklar seyrek olduğu için elle yolunur. Harman cercerle dövülür. Eylül'e kadar bu işler bitmiş olur. Toprak esasen az olduğundan her aile kendi işini kendisi görür. Dışarıdan yardımcı olarak reçber alınmaz.

Köyün tarımla ilgili diğer iş bölümü alanı bağcılık faaliyetleridir. Çift sürme çapa dışında en önemli uğraşı üzüm kurutma zamanıdır. Üzüm için eskiden kül kullanılırdı. Şimdi Potas kullanılmaktadır. Köyde hiç bir evin üzümünü kurutmaya mahsus özel sergisi yoktur. Her aile kendi bağı içinde toprağı* berkleştirmek suretiyle kendi sergisini hazırlar.

Köyün mevsimlik işlerinden biri de zeytin toplama dır. Zeytin dövülme suretiyle toplanır. Bundan dolayı bir sene ürün verir, bir sene vermez. Zeytin toplama hemen hemen her ailede aynı zamanda başlar ve aynı zamanda biter. Bir dönüm yerde ortalama on zeytin ağacı ve seksen kök bağ bulunur. Zeytinler iyice büyüdüğü ve serpildiği zaman bağ kökleri seyreltilir veya sökülür. Köyde hiç bir konuda her hangi bir tarım kursu açılmamıştır ve köylüde de böyle bir istek görülmemektedir.

c) Zanaat ve ticaret:

Köyde herhangi bir zanaat yoktur. Uzak yakın köyün ihtiyacı olan araçların onarılması dahi ya dışarıdan gelenlere yaptırılır ya da dışarı götürülür. Köy bu ihtiyaçlarını Kilisten ve Söğütlüden giderir. Söğütlüden marangoz, yapı ustası taş yonyucusu gelir. Kilisten ise nalbant, demirci kalaycı, sabancı ve onbeş günde bir de berber gelir. Köyde bakkal yoktur. Dışarıdan ihtiyaçlarını çerçi giderir.

Çerçi; her mevsimde köye çerçi gelir. Fakat çerçinin gelişi düzenli değildir. Köylüler Çerçiden aşağıdaki malları alırlar.

- 1 — Sabun,
- 2 — Bez,
- 3 — Düğme,
- 4 — İğne iplik,
- 5 — Don lâstiği,
- 6 — Bardak tabak (plâstik),
- 7 — Süzgeç,
- 8 — Şeker,
- 9 — Soğan, sarmısak.

*) Berkleştirmee : Sertleşirme.

Çerçiden alınan meyve sebzeler :

Bunlar bazan para ile bazan da ürünlerini mübadele etme yoluyla alınır. Mübadele edilen köy ürünleri şunlardır.

- 1 — Tahıl,
- 2 — Mercimek,
- 3 — Yumurta,
- 4 — Zeytin yağı,
- 5 — Üzüm.

Fakat en çok mübadele yumurtayla yapılır.

Pazar :

Köyde pazar yoktur. Civar nahiye ve köylerinde de pazar kurulmaz. Köy malları Kilis pazarına götürülür.

Köyün Günlük Gıdası :

Çorba, bulgur pilavıdır. Sabah kahvaltısı yapılmaz. Her ev her gün ekmek yapar.

Et şehirden alınır. Fakirler bayramdan bayrama yerler. Varlıklı olanlar ise ayda bir ya da en çok iki kere et alırlar. Böyle varlıklı bir aile yılda en çok 12 ile 15 kilo et yer.

Düğün yemeği :

Köyde düğün yemekleri de basittir. Günlük besinlerden pek farklı değildir. Düğünlerde, bulgur pilâvı, patates, domates yemeği ve lebeni yapılır. Hâli vakti yerinde olanlar piring pilavı da yaparlar.

Konuk Yemekleri :

Konuk yemekleri her zaman köyün gerek günlük yemeklerinden ve gerekse düğün yemeklerinden farklıdır. Her köylü için evine gelen konuk kendisinin üstünde bir varlıktır. Ve onun yemek kategorisi köyün genel yemek kategorisinin tamamıyla dışında görülür. Konuğa içli köfte, mercimekli bulgur pilavı, yoğurt, sütlâç, bal, tavuk kızartması, mevsimine göre patates yemeği çıkarılır. Köylü, gerçekte kendi tüketimi için kullanması gereken bu maddeleri pazarda satar. Bununla giyim kuşam eşyası alır. Genel olarak Türk köyleri zaten üretimlerini değil tüketimlerini satarlar.

Kendi günlük ihtiyaç listeleri ancak belli ve zorunlu olan bu iki maddeye dayanır.

İçki :

Köyde hemen hemen hiç içki içilmemektedir. Daha önceleri düğünlerde içenler olurmuş O da gelen misafir çok itibarlı ise içki sadece misafire ikram edilir. O zaman Kilis'e adam koşturular ve içki getirtilir. Hiç bir evde misafir için de olsa içki bulunmaz, itibarlı misafirden murat memur takımıdır. Bunun dışında içki içen adam esasen pek makbul sayılmaz.

Tütün :

Köyde sigara içen çoktur. Hemen hepsi paket tütün ya da kaçak tütün içerler. Kadınlar sigara içmez. Çocuklar ancak evlenince büyüklerin yanında sigara içerler.

Kumar :

Köyde kumar yok, sadece kış geceleri fincan oyunu oynanır, yenilenler ziyafet verirler ya da tatlı yedirirler. Bu oyun evlerden ziyade odalarda oynanır. Misafirlerine çay ya da kahve ikrâm edilir.

Giyim Kuşam :

Erkeklerin giyimi çeket, pantolon, şalvar, palto, pardesü, gömlek, kundura yemeni veya lâstikten ibarettir. Başlarına kasket giyerler. Kadınları fermene dedikleri çift etekli bir elbise giyerler. Başlarına yazma bağlarlar.

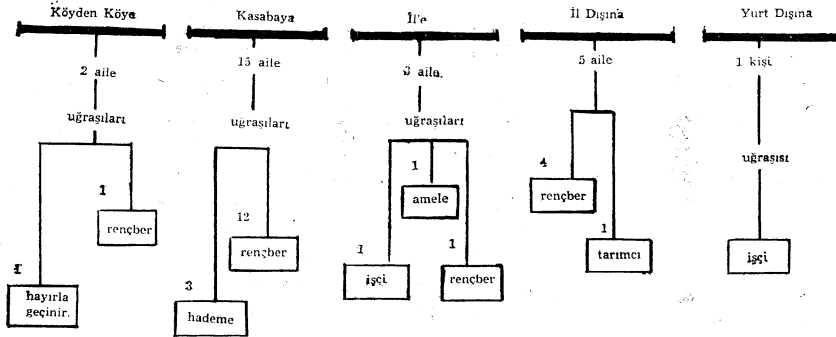
— NÜFUS HAREKETLERİ —

Köyde toprak az olduğundan devamlı bir ayrılma göze çarpmaktadır. Yukarıda belirttiğimiz gibi, evlenen delikanlı ailesinden herhangi bir yardım görecektir durumda olmadığı için ya köyü terk etmek ya da köyde reberlik etmeli zorundadır. Her ailenin toprağı ancak kıt kanaat kendisine yetecek durumda olduğu için, dışardan ayrıca adam çalıştırmak elverişli değil, bu yüzden reberlikle köyde barınmak güç. Bu geçim zorluğu köy toplumuna olan bağlığı gevşetmiş görünüyor. Köyde nüfusun artması köyün büyümesi şeklinde bir gelişmeye yol açmıyor. On beş sene içinde köyden ayrılan aileler şunlardır:

Ailenin adı	Nüfusu	Gittiği Yer	Geçimi	Ayrılış Yılı
1. Mustafa Yilmazer	4	Keferdiz köyü	Hayırla geçinir 5 yıl oluyor	(ayağı sakat)
2. Horik Şahin	4	Gaziantep	Dokuma fabrikası	3 yıl önce
3. Mustafa Şahin	7	Gaziantep	Belediye aınelisi	3 "
4. Kadir Polat	4	Kilis	Hademe (Kilis kız öđr. okulu	5 "
5. Rıza Kaya	4	Kilis	Reçberlik	2 "
6. Şerif Kaya	6	Kilis	Hastane kapıcısı	10 "
7. Şevket Kaya	6	Kilis	Reçberlik	15 "
8. Saliha Polat	4	Kilis	Hizmetçilik	2 "
9. Rifat Polat	2	Kilis	Reçberlik	2 "
10. Mustafa Özkaya	7	Kilis	Reçberlik	15 "
11. Sait Polat	6	Kırıkhan (Hatay)	Tarımcılık	3 "
12. Şiho Ormanlı	2	Beşenli köyü	Reçberlik	10 "
13. Mustafa Ormanlı	4	Kilis	Reçberlik	10 "
14. Abdo Ormanlı	6	Kilis	Reçberlik	10 "
15. Coma Ormanlı	3	Kilis	Reçberlik	10 "
16. Osman Arslan	4	Kilis	Reçberlik	5 "
17. M. Ali Arslan	4	Gaziantep	Reçberlik	2 "
18. Reşit Arslan	6	Kilis	Reçberlik	10 "
19. Sait Yılmaz	4	Kilis	Reçberlik	15 "
20. Ali Yılmaz	3	Kilis	Reçberlik	15 "
21. Mehmet Yılmaz	3	Kilis	Reçberlik	5 "
22. Mehmet Polat	4	Adana	Reçberlik	10 "
23. İsmail Yıldız	4	Kırıkhan (Hatay)	Reçberlik	10 "
24. Ali Doğan	-	Adana	Reçberlik	10 "
25. Cemâl Yılmaz	-	Adana		
26. Ali Yıldırım	4	Adana	Su işlerinde	5 "
27. Tahsin Polat	-	Almanya	İşçi	

Ailenin adı	Nüfusu	Geldiği köy	Geçimi	Kaç yıl olduğu
1. Burhan Yıldırım	7	Kızılgöl köyü	Ortakçılık	3 yıl olmuş
2. Vahit Yıldırım	4	Kızılgöl "	Ortakçılık	"
3. Sait Yıldırım	2	Kızılgöl "	Ortakçılık	"
4. Nazif Yıldırım	-	Kızılgöl "	Ortakçılık	"
5. Ayşe Çolak	4	Söğütlü köyü	Hayvancılık	8 yıl
6. Duran Karaduman	-	Söğütlü "	Azaplık, reçberlik	13 yıl

Bu bağlamda köyden ayrılanların dağılım yerlerini ve çalışma alanlarını şu şekilde göstermek mümkündür.

Köyden çıkanların iş bölümü alanlarına göre dağılımı :

Uğraşı Alanları

26 aile

Rençber	Hademe	İşçi	Amele	Tarımcı	Yardımla geçinir
18	3	2	1	1	1

Aile :

Ailede otorite erkektedir. Köyde kaç-göç yok. Yabancıdan da kaçmıyorlar. Kadınlar kasabaya giderken çarşaf giyorlar. Fakat bunu taassubdan değil kibar kıyafet olduğu için yapıyorlar. Çünkü kendilerine göre köy kıyafeti kaba saba olduğu için üstlerini başlarını kasabalıya göstermek istemiyorlar. Oğlan evlendiği zaman baba evinde kalmaz; ayrı ev açar. Babasının gücü varsa oğluna davar veya toprak verir. Fakat kendisinden başka kardeşleri olduğu takdirde bir şey vermez. Oğlu askere giderse, karısı kayın babasının evine gelir. Tek oğlan olanlar çoğu zaman babalarıyla beraber otururlar; fakat bu genel kural değildir. Ailenin ekonomik durumuna bağlıdır.

Evlenme :

Köyde genel olarak evlenmede ağırlık noktası dışarıdan kız alma şeklindedir. Köyün hemen hemen yarısı komşu köylerden kız almışlardır. Genel olarak kız alıp verdikleri köyler : Cilcime, Acar, Ispanak, Ravanda, Boş Mağara, Çakallıpınar, Söğütlü, Karabir köyleridir. Bir kişide Kilis'ten kız almıştır; alan öğretmendir. Köyde değişik usulle evlenen bir kişidir.

Kültür hayatı :

Okul : Eğlen köyü ilkokulu 1956 yılında öğretime açılmıştır. Bundan önce köylüler, köy evinde öğretim yapmışlardır. Okul yapıldıktan sonra önemli bir tâmirat yapılmamıştır. Ara sıra kiremitleri değiştirilmiş, akan yerler onarılmıştır. 1965 öğreti mylında köylü, öğretmen ve çocukların el yardımlarıyla okul bahçesine, lojmana ve tuvalete su getirilmiş, okul suya kavuşmuştur. Okul tek dersaneli olup bir müdür odası ve salondan, Lojman ise 2 oda, bir mutfak, banyo ve tuvaletten ibarettir. Okulun erkek ve kızlara ait olan tuvaleti de mevcuttur. Okulun üzeri kiremit, tabanı çimento, lojmanın tabanı ise tahtadandır. Sınıf dört pencereslidir. Okul köyün batısına düşer. Uygulama bahçesi 5 dönümdür. Her sene ağaç ekimi yapıldığı halde tel örgüsü bulunmadığından köyün keçileri ağaçlara ve ekilen her şeye zarar vermektedir. Bahçede 20 den fazla çeşitli meyva ağacı mevcuttur. Ayrıca soğan, sarımsak, maydanöz ekimi yapılmıştır.

Bugüne kadar okula 169 öğrenci kaydolmuş, 55 kişi diploma almıştır. 1959-1960 öğretim yılından itibaren diploma alınmıştır. Diploma alanlardan 9 kişi tahsiline devam etmiştir. Bir tanesi kızdır ve Maraş Ebe Okulunda okumaktadır. Diğerleri erkek olup sanat enstitüsü ve orta okulda okumaktadır. Ayrıca köyün yetiştirmiş olduğu 3 ilkokul öğretmeni ve 1 ortaokul öğretmeni vardır. Okula devam normaldir. Köylü, çocuğunu severek okula gönderir. Okumaya çok heveslidirler. Bununla beraber sende 1-2 öğrencinin devamsızlığı görülür.

Okulun şimdiki mevcudu 46 dır. 12 si kız, 34 ü erkektir. Okul birleştirilmiş köy okuludur. Aynı dershanede 5 sınıf okumaktadır. 1 öğretmenlidir. Okul, 1963-1964 yıllarında staj okulu olmuş Kilis İlköğretmen Okulu öğretmen adayları 2 ay müddetle staj görmüşlerdir. 1965 de staj okulu olmamış, 1966 da tekrar olmuştur. Öğretmen adayları 5 kişilik grup halinde müdür odasında kalmışlar, lojmanın diğer odasından da faydalan-

mışlardır. Okul aynı zamanda 3 yıldır deneme okulu olmuş program taslağı uygulanmıştır.

Kitap : Kütüphane defterine göre okulda 370 adet kitap vardır. Bu kitapların 21 tanesi Köy Postası, 58 tanesi Teknisyenlerin Sesi adlı mecmua, 11 tanesi Millî Savunma Bakanlığının hazırlamış olduğu renkli (Türkçe I) kitabı, diğerleri ise çocuk seviyesine uygun hikâye, masal ve diğer öğretici kitaplardır. (Hava Nedir? Şimşek, Yıldırım, Mikrop Nedir? ... v.b.).

Ayrıca Öğretmen Okulu, geometrik cisimler, ders levhaları, ders kitapları, haritalar gibi araçları okula hediye etmişlerdir.

Bu kitapların haricinde köylülerin kendi evlerinde kitap yoktur.

Gazete : Köye devamlı olarak "Köylü Gazetesi" gelmektedir. Öğretmene de hergün gazete gelmektedir.

Radyo : Köyün elektriği olmadığı için cereyanla çalışan radyo yoktur. Ancak pilli el radyoları vardır. Bunların sayısı 12 dir. Radyodan günlük havadisler öğrenilmekte ve çoğu zaman türküler dinlenilmektedir.

Din hayatı :

İbadethâne : Köyde câmi yoktur. Namaz herhangi bir evde kılınır. Namazdan önce ezan bir evin damında okunur. Köyde 45 kişi namaz kılar. 30 u erkek, 10 u kadındır. 15 de çocuk. Köyde hacca giden yoktur. 3-4 seneden beri Kilis Kur'an Kursu'ndan bir talebe gelip namaz kıldırıyor. Bunun haricinde yani Ramazan haricinde herkes evinde kılar. Bayram namazı için Kilis'e veya Söğütlü camiine giderler. Köyde herkes oruç tutar. Yalnız tüberkülozlu bir erkek oruç tutmaz. Kadınlardan beş, altısı üç aylarda da oruç tutarlar. Bazı yıllarda mevlut okunur. Bunun için Kilis'ten hoca getirilir.

Boş inançlar : Köylülerin bazı bâtil inançları vardır. Bunların bazıları şunlardır : 1 - Cuma günü yolculuğun uğursuz geçeceğine inanırlar. 2 - Çocuklara nazar değmesinden çok korkarlar. Göz boncuğu, iğde dalı, mavi boncuk, üzerlik, şap gibi cisimleri, çocuğun başına dikerler. Hayvanlara da takarlar. Kadınlara saçlarına, kaytan denilen saç bağlarına veya elbiselerinin bir yanına bu cisimleri dikerler. 3 - Bedduadan çok korkarlar. En çok ettikleri beddua şekli (Hanen harabe kalsın) sözüdür. 4 - Evlerine dikilen çiçeği yahut eve alınan bir ineği, başlarına acı bir olay geldiği zaman uğursuz sayarlar. 5 - Doğan çocukları Ocak denen evlere

gidip dağıtılır. Yani iğneyi ısıtıp çocuğun kısık yerlerine basarlar. **6** - Romatizma, sinir gibi hastalıkların okumakla geçeceğine inanırlar. Bunların yanında köylülerin bir takım âdetleri de vardır. Yemeğe dâvet sırasında, dâvete buyrun diyeceklerine, buyrun bizde konuşalım, görüşelim diyorlar. Misafir su istediği zaman sol ellerini göğüsleri üzerinde tutup, su içildikten sonra şifa olsun diyorlar. Dâvetlerde yemek pişirmek kadının vazifesi, misafire hizmet, sofraya kurma-kaldırma, kahve, çay pişirip ikram etmek gibi işler de erkeğin vazifesidir. Herhangi bir yerlerinde çikan yaraya Piroz diyorlar.

Yine, boş inançlardan sayılan, yolda giderken önünden tavşan geçerse, baykuş öterse bir zarar geleceğine inanma vardır. Köpek uluduğu zaman zarar geleceğine inanırlar. Haberci denen bir böcek vardır. Bu geldiği zaman bir haber geleceği sanılır. Kulak çınlarsa birisi tarafından anıldıklarına inanırlar.

Ziyaret : Köyün ziyaret edilen yegâne ziyareti, köyden 50 m. doğuda, mezarlıkların yanındaki 500 yıllık bir palamut ağacıdır. Kimse ağacın elini dokunduramaz. Bu ziyaretin hikâyesi şöyledir : Adamın birinin annesinin dizinde yel varmış. Bir gece rüyasında kendisine, annesini oraya götürüp bir gece yatırırsa iyi olacağını söylemişler. Adam annesini götürmüş. Annesi ağacın altında yattığı gece, rüyasında bir ihtiyarın gelip dizini ovaladığını görmüş. Kadın iyi olmuş, ondan sonra bu ağaç ziyaret sayılmış. Bu hâdise 100-150 sene önce olmuştur. Mehmet adında birinin annesidir. Kadın, ismi Emito'dur. Burası ziyaret sayıldığı için ağacın altı temiz tutulur, yağmur yağmadığı zaman altında kurban keserler. Hasta olan çocukları iyi olması için ağacın altına götürüp yakırlar. Ağacın altındaki ocak gibi yerde cuma geceleri mum yakılır.

Büyü ve falcılık : Köyde büyü yapan ve fala bakan yoktur. Ama başka yerden gelip de fala bakan olursa çok inanırlar. Büyü ve falcılığın tesirinde kalan bazı boş inanç ve âdetleri vardır. Cuma günü yola çıkmaz, çamaşır yıkamazlar. O gün çalışırlar. Cuma namazına gitme hususunda pek hevesli değillerdir. Yemek kırıntılarını pis yere dökmeyizler. Köyün bir evin devleti sayılır.

Tarikat :

Köyde beş kişi tarikate mensuptur. Şeyhleri Abdullah Baba'dır. Kâdirî tarikatine mensuptur ve Kilis'te tekkesi vardır. Abdullah başa doksan yaşındadır ve geçenlerde vefat etmiştir. Gerek Kilis'te ve gerekse köy-

lerde bir çok müridleri vardır. Zikir için Kilis'e gittikleri gibi köyde de ibadet ederler.

Ramazanlarda bir günde yetmiş bin tesbih çekmiş bu beş kişi. Zikirde ve tesbih çekmekte kelime-i şehâdeti tekrarlamışlar. Kadir gecesi on yedi kişi yetmiş iki bin defa aynı şeyi yapmışlar.

Tarikatçılara karşı idarenin olumsuz tutumundan korktukları için genel olarak kimlerin tarikat mensubu olduğunu söylemekten sakındılar, biz de adlarını yazmaktan sarfı nazar ettik.

Sağlık durumu :

Köyde sağlık durumu Allah umudunadır. Ölen ölür, kalan kalır. Köyde bir yıl içinde beş kişi ölmüştür. Bunlardan birisi ihtiyar, dördü de çocuktur. Ölen çocuklar bir ilâ altı aylıktır.

Köye doktor gelmez. Yılda bir sefer aşı için sağlık memuru uğrar. Bir de trahom mücadelleri için gelirler.

Tedavi :

Hastalıkların tedavisi mahallî ilâçlarla yapılır. Hararet yapan hastalıklarda hastanın vücuduna zeytinyağı sürülür. Ağır ve şiddetli hararetlerde ayvayı kaynatır ve hastaya suyunu içirirler.

Mide bulantısı için limonu sıkarak şekerli su yani limonata yaparlar. Bundan başka "paryavrani" denilen bir otu suya koyar bunu çocuğa içirirler.

Sancı ve kusmalarda ishal ve dizanteri gibi hastalıklarda kaya yarpuzu suya konarak kaynatılır ve içilir.

Çocuğun karnındaki şişkinliği geçirmek için bulamaç yapılır, içine un atılır, çocuğun şişkin olan yerine konur ve bir bezle sarılır. Basur için ardıç sakızı kullanılır, deve dikenini familyasına mensup bir bödür nebatın çiçeği de kaynatılarak basurluya içirilir.

Çam sakızı tüberküloza karşı kullanılır. Ağızdan alınır. Köylülerin söylediğine göre bu tedavi lokman hekimin eserlerinde varmış.

Bük (böğürtlen) kökü belsoğukluğu için kullanılır. Kök dövülür ateşin üzerinde ısıtılarak kullanılır. Bük üzümü bir şişe içerisine suyu sıkılarak göz ilâcı olarak da kullanılır.

Doğum :

Her sene köyde doğum on ilâ on iki tanedir. Bunlardan iki üç tanesi ölür.

Hukuk hayatı :

Köydeki anlaşmazlıkları ihtiyar heyeti halleder. Ancak cinayet gibi olaylar mahkemeye intikal eder. Köyde jandarma yoktur. Arada sırada jandarma devriyeleri gezer. Dövüş, vukuat, ihzar olursa, jandarma köye uğrar. Normal olarak köye ayda iki kere jandarma uğraması gerekirse de bir vukuat olmadan pek gelmezler.

Köyde herkesin tüfeği ve tabancası vardır. Sigara ve esrar içilmektedir. Esrar içenler azdır.

Cinayet ve kız kaçırma :

Köyde kan gütmelerin dışında cinayet yoktur. Bundan otuz yıl önce bir kız kaçırma olayı olmuş ve cinayetle sona ermiştir. Kaçırılan kız Mehmet Polat'ın hemşiresidir. Bu yüzden Mehmet Polat hem kaçıranı hem hemşiresini öldürmüş, sonra dağa çıkmış ve bilâhare de aftan faydalanarak köye gelmiştir. Bundan başka kız kaçırma olayına rastlanmamıştır.

Haberleşme :

Köyde mektup ve haberleşme çok azdır. Genel olarak askere gidenlerin mektuplarını kapsar. Mektuplar köye gelmez; Kilis'te tanidik bir bakkala falan bırakılır; köylüler gittikleri zarnan alırlar. Yahut da köye giden birine verilir.

KÖYÜN POLİTİK DURUMU
(Şematize edilmiş olarak)

Yıl	Partiler
1950	C.H.P. (43); D.P. (65)
1954	C.H.P. (48); D.P. (63)
1957	C.H.P. (61); D.P. (30)
1961	C.H.P. (60); A.P. (33)
1965	C.H.P. (22); A.P. (55); CKMP 2; TIP 2.

Paropaganda yapılmaksızın, referandum sırasında Anayasa 33 olumsuz 67 olumlu oy almıştır

Açıklamalar :

Köyün yukarıda gösterilen beş seçim devresinde, ve bir de 27 Mayıs'tan sonra Anayasa oylamasında vermiş olduğu oylar üzerinde tartışılmaya değer bir nitelik taşımaktadır. 1950 ile 1954 seçimlerinde çoğunluğu Demokrat Parti kazandığı halde 1957 ile 1961 seçimlerini Halk Partisi kazanmıştır.

1957 seçimini D.P. nin kaybedişinin nedenini köylüler şöyle anlatırlar :

“Eylen bir sınır köyüdür, sık sık kaçakçılık yapılır. Bu yüzden sınır mayınıdır. Öyle iken kaçakçılar Tebil Kapısında olan bir kumandanla anlaşılıyorlar. Böylece kaçakçılık yapıyorlar. Fakat Tebil kapısındaki karakol ikinci karakolda bulunan karakol kumandasına telefonla durumu bildiriyor. Kaçakçılar, birinci karakolla anlaştıkları için rahat rahat eşyalarını içeri sokuyorlar. Fakat ikincileri rüşvet talebine karşı durdukları için aralarında bir çarpışma oluyor bir kısmı Suriye'ye kaçıyor, bir kısmı da öldürülüyor. Bu kalleslik (kendi ifadeleri) köyü D.P. den soğutmuştur. C.H.P. 1961 de de kazanıyor. 1963 yılındaki Anayasa referandumunda hiç bir propaganda yapılmadığı halde Anayasa da müspet oy alıyor. 1963 ve 1965 arasındaki iki yıllık zaman içinde C.H.P. liderliğindeki koalisyon devresinde Eylen köyüne en dürüst bir sosyalist idarenin dahi güç başaraabileceği bir ilgi gösteriliyor. Köye su getiriliyor, çeşme yaptırılıyor, köy okuluna da lüzumundan fazla ilgi gösteriliyor. Başta vali olmak üzere bütün hükümet temsilcileri köye geliyor. ve köylülerle yakınlık kurmaya çalışıyorlar. Bizim bu araştırmayı yaptığımız tarih bu devreye rastlar. Görmüş olduğumuz manzara, halkla devlet münasebetinin olumlu ve yapıcı bir yola girdiği, köylünün devletten memnun olduğu idi. Fakat 1965 seçimlerinde köyün Halk Partisine oy vermemesi bir sürpriz olmuştur. Farklı olarak T.İ.P. ve C.K.M.P. ye ikiye oy atılmıştır. Bu durum bizi köyde oy mekanizmasının işleyiş nedenleri üzerinde uzun uzun düşündürmeğe değer. Bu nedenleri üç kısımda toplayabiliriz :

- a) Sübjektif nedenler,
- b) Objektif nedenler,
- c) Tarihî nedenler.

Fakat şimdilik bu nedenlerin analizine geçmek istemiyoruz. Bunun için birbirine benzemeyen çeşitli köylerin politik durumlarını incelemek ve bu bağlamda daha kesin ve bilimsel bir sonuca varmak doğru olur.

Eğlen Köyü'nde kız isteme :

Köyde ekseri kızların evlenme yaşları 15-17 yaş, erkeklerde ise yine aynı yaşlar arasındadır. Evlenmeler daha ziyade komşu köyler ve kendi köylerindeki kişiler arasında olmaktadır. Kızı istemeden önce, erkek evleneceği kızı, herhangi bir bahane ile görür, fakat konuşmaz. Şayet beğenmişse, annesine beğendiğini söyler. Ana-baba arasında konu müzâkare edilip bir karara varılır. Karar müspetse erkeğin annesi kızın annesine durumu açıklar ve kızı ister. Kız evi durumu incelemek için bir kaç gün ruhsat alarak, durumu bildireceğini söyler. İkinci defa anne durumu öğrenir. Vermek arzusundaysalar 'peki' denir. Bundan sonra nişan merasiminde, oğlan tarafı, durumuna göre, kadayıf getirtir. Kız evinde pişirirler. Köyün ileri gelenleri, bu tatlı ziyafetine dâvet edilir. Yemekten sonra "kalın" dedikleri usulle alım-verim parası konuşulur. Bazan evlenecek çiftler, uzun zaman nişanlı kalırlar. Bu zaman zarfında her mevsime göre ve bilhassa bayramlarda ve resmî günlerde erkek tarafından hediyeler gönderilir. Eğlen köyünde ekseri evlenmeler askerden önce yapılır. Askere gitmeden önce o ailenin bir iki çocuğu olmaktadır. Askerlik zamanı gelince gelin ya babasının evine gider. Veyahut kaynanası ile kalır. Bununla beraber askerlikten sonra evlenen çiftlere rastlanılmaktadır. Nikâh merasimi düğünün son günü yapılır. Nikâhı yakın köylerden getirilen hoca kıyar. Şehirdeki gibi belli başlı nikâh merasimi yapılmaz. Yalnız izinnâme çıkarılır. Nikâhı kıyan hocaya ekseri, havlu, çorap, iç çamaşırı verilir.

Pazarlık : Pazarlık denilen alış-veriş nişandan sonra 6-7 ay müddetle kalır. Pazarlık yapılacağı gün kızın annesi, babası, amcalarının karısı, gelinin kız kardeşleri, görümceler, şehirden ısmarlanan bir jiple Kilis kasabasına inerler. Pazarlıkta kıza istenen giyim eşyaları (elbiselik 8-9 kat) takacak ziynetler (bilezik, küpe, altın v.s.), (Damada elbiselik), duvar halıları, lüks lâmbası, gaz ocağı, karyola gibi ihtiyaçlar alınır. Pazarlık yapıldığı gün kasabada topyekûn tatlısıyla, tuzlusuyla yemek yerler. "Okuntu" tâbir edilen dâvet eşyaları pazarlık yapıldığı gün alınır.

Alış-veriş yapıldıktan sonra nikâh için resmî işler de görülür.

Düğünde pişen yemekler mevsime göre değişir. Kış mevsiminde "ekşili" tâbir olunan kabak, ekşi nohut ve etle yapılan yemekler, bulgur pilâvı; yaz ve bahar aylarında patlıcanlı ekşi-bulgur pilâvı, et ve yoğurtla yaptıkları ve kendilerinin "lebeniye" dedikleri çorba... Düğüne gelmeyen ailelere de bu yemeklerden gönderilir.

Eğlen köyünde bir kızın vasatî evlenme bedeli 10.000 liradır. Bu paranın tamamı ile kıza çeyiz yapılır. Evlenmenin icap ettirdiği masraf köyün bütçesine tesir etmektedir. Bu israfın önüne maalesef geçilememiştir. Köyde güzel bir kız ailesi için bir servettir. Bu kızcağız evlenmek hususunda pek serbest değildir. Babası ve velisi kendisini meta gibi, en çok para verene satar. Kız da ister istemez onu kabule mecburdur. Bununla beraber köyde kız kaçırma hâdisesi görülmemiştir. Görülse bile azdır. Köyde düğün bir hafta devam eder. Düğün kurulduğu gün damatın evinin damına bir bayrak dikilir, ve silâh sıkılır. Bu hafta zarfında davul çalınır. Davul çalınırken köyün genç kız ve erkeklerinden mürekkep bir alay teşkil eder ve halay çekerler. Bir çok tiplerini oynarlar. Düğüne dâvet olunacaklara bir kaç gün evvel ipek, pamuklu, keten gibi birer hediye gönderilir ki buna "okuntu" derler. Bu okuntu dâvetiye makamındadır. Düğüne dâvetli olarak gelenler keçi, kuzu gibi hediye getirirler. Düğün cumartesi gününden başlayarak perşembe günü akşamına kadar devam eder. Perşembe günü kurbanlar kesilerek dâvetlilere ziyafetler çekilir ve akşam üzeri herkes dağılır ve gider.

Köyde en heyecanlı merasim gelin getirmek usulüdür. Çok zaman başka köyden getirilmesi icap eden gelin zifaf gecesine takaddüm eden günde gelinin köyünce getirilir. Sabahleyin çeşitli hazırlıklar görülür. Damadın bütün akrabaları, köyün delikanlıları bir kısmı atlı, bir kısmı yaya olmak üzere büyük bir alay teşkil ederek gelin getirecekleri köyün yolunu tutarlar. Erkeklerin omuzlarında iyi-kötü birer silâh bulunur. Atlılar bunların önlerinde yürür ve en önde davul çalınır. Bu alay muntazam bir yürüyüşle gelinin bulunduğu köye varır. gecesine geline kına yakılır. Halay sekilip, zilgıt çaldıktan sonra gelini bir ata bindirirler. Gelinin baba evinden getirilecek olan eşyaları bir gün önce gelinin evleneceği köye getirilir. Çeyiz eşyası yüklenen hayvanlardan en öndekine bir adam bindirilir. Ve eline kızın çeyizinde çıkan en büyük ayna verilir. Eşya damadın evine teslim edilirken de bahşişini alır. Gelinin kaynanaya, görümceye, kayınpedere hediyesi yaktır.

Eğlen köyünde boşanma durumu yoktur. Çiftler gayet güzel geçirirler. Köyde iki karılı aile mevcuttur. Bu durumda üç aile vardır. Düğünden üç gün sonra damat kayınpederinin evine gelişinde çerez, tatlı gibi yiyecekler getirir. Kız ise babasının evine düğünden 30-40 gün sonra gelir. Bu gelişte kız, annesinin evinde 15-20 gün kalmak üzere izindir. Bu ziyarette ise, baba, durumuna göre, kızına bir iki altın takar.

Evlilikten sonraki âdetler : Karı-koca, amca, anne, görümce, elti tarafından eve dâvet edilir. Ayrıca kuzu-oğlak gibi hediyeler geline verilir. Ev dâvetleri 1-2 hafta devam eder.

Kına gecesi : Gelin gidecek günün akşamı, gelinin evinde bir toplandı olur. Bu geceye köyün bütün genç kızları, kadınları katılırlar. Eğlenceleri oyun oynama, halay sekme şeklindedir. Oyunların, şarkıların temposunu davulcu tutar. Davulcu erkektir. Bu davulcunun karşısında şahıs olarak, toplu olarak oynamak ayıp değildir. Köy tarafından tabii karşılanılır. Eğlenceler faslı bittikten sonra oğlan evi tarafından getirilen kına gelinin önüne konur. Gelinin kıyafeti o gece ipekten yapılmış uzun bir elbisedir. Makyajı kasabadakine benzer. Kına genç bir kız tarafından yoğrulur. Gelinin başına bir örtü örtülür. Yoğrulan kına ile gelinin eli ve ayağına kına yakılır. Toplulukta en iyi kına şarkısını söyleyen şahıs kına leğeninin yanında şarkı söyleyerek gelini ve etrafındakileri ağlatır. Gelin önce elini vermez. Bunu üzerine oğlan tarafı yüzük, para gibi hediyeyi geline verince, gelin elini verir. Ertesi sabah gelin çıkarılır. Aynı gece erkekler tarafından damada aynı şekilde kına gecesi yapılır. Arta kalan kına diğer orada bulunan şahıslara taksim edilir.

Kına Gecesi Söylenen Şarkılardan Bazıları

*Kâğıt içinde kınası
Sandık içinde belâsı
Hâni bu gelinin anası*

*Sofraya döktüm kaşığı
Atladım geçtim eşiği
Bu kız evin yakışığı*

*Elif kızın ellerine
Gül sokunur bellerine
Gelin kınan kutlu olsun
Gelin dilin tatlı olsun.*

*Gelini bindirdim taya
Yönünü döndürdüm aya
Gelin değil bu bir maya*

*Gelin seni, gelin seni
Aşam dağlar alam seni
Kızlar ile çok konuştun
Gelinlere satam seni.*

*Boş peteğin balı mı olur
Kardaşsız kızlar gelin mi olur
Gelin kınan kutlu olsun
Gelin dilin tatlı olsun.*

*Aman gelin çıkırdatma
Anan duyar, baban duyor
Kınacılar seni kınar*

Köyde sünnet :

Şehirden gelen sünnetçi tarafından yapılır. Sünnet ekseri harman sonu, sonbahar aylarında yapılır. Sünnet merasiminde bazan mevlut okunur, yemekler pişer, çevre köylerden gelen akraba ve tanıdıklara ziyafet verilir. Sünnet ekseri 1-12 yaşları arasında yapılır. Sünnet yapılırken çocuğu tutan kimseye kirve denir. Tutanın kızı, sünnet yapılan çocuğa düşmez. Yani büyüdükleri zaman evlenemezler. Çünkü kardeş sayılırlar. Çocuk sünnet olurken kadınlar zılgıt çalarlar. Zılgıt bir çeşit neşeli olarak bağırır. Bu âdetin Suriye'den geçtiği sanılmaktadır. Sünnet olacak çocuklar yeni elbiseler giyerler. Başları ile omuzları allı pullu soğan ve sarmısaklarla tezyin edilir. Bu suretle müstesna bir tuvalete tâbi tutulan çocuklar atlara bindirilir, köy gezdirilir, eve dönülür. Evde bekleyen sünnetçi, çocukları birer birer sünnet ederek, hazırlanmış olan süslü karyolalara yatırır. Sünnet olurken ağlamasını diye çocukların ağızlarına şeker koyarlar. Bir taraftan da "Allah mübarek eylesin" diye gürültü yaparlar.

Masal :

Köyde kış geceleri bir araya toplanıp masal anlatılır. Masalı yalnız kadınlar değil, erkekler de dinler ve anlatırlar. Köyde gerek kadınlar ve gerek erkekler arasında masalcılar vardır. Bunların en ünlüsü Duran Karaduman'dır. Aynı zamanda köyün en yoksul kişisidir. Anlatılan masallar şunlardır :

- 1 — Aşiret şeyhi,
- 2 — Padişah'ın üç oğlu,
- 3 — Padişah'ın üç kızı,
- 4 — Nacar oğlu,
- 5 — Mahmut Bezirgân,
- 6 — Kör dev,
- 7 — Arzu ile Kamber,
- 8 — Köroğlu,
- 9 — Şah Mail,
- 10 — Horşit.

Bunlardan aşağıya Duran Karaduman'ın mahalli şive ile anlatmış olduğu "Aşiret Şeyhi" masalını teyp'ten aktarıyoruz.

"Vaktiyle bir aşiret şihı vardı. Bu günlerden bir gün bu adama kıtlık geldi. Çok perşân oldu. Davar doluk kalmadı. Deve kalmadı, insan

kaimadı. Bu adamdan kırılmaya başladı. Bu adamın üç oğlu vardı. Bu üç oğlunu huzura çağırdı. Dedi “oğlum burası bize haram oldu. Perişan olduk. Kalan mülkümüz de telef olmadan, insan telef olmadan, burdan alıp başımızı savuşak gidek” dedi. Üç oğula da emir verdi. 1500 çadırın sahibi, bu bin beş yüz çadır yüklendi.. Bu adam bir müddet çekip gitmeye başladı. Bir müddet gitti. Bir gece yarısı bu adamın tütününü bitti, tömbekisi kahvesi bitti. Bu adam deli olacak. Büyük oğluna emir verdi, dedi “Sen urbanın önüne düş, ben gideyim elbet bir köye ulaşırım. Kahvemi, tömbekimi temin ederim” dedi. Büyüğüoğlan urbanın önüne düştü... Bu adam gecenin bir vaktinde atına bindi, çekti kodu getti. Bu getmekte olsun. Bu adam bir müddet gettikten kelli bir ışığa rastgeldi. Baktı kim bir çadır kurulu. Çadırı açtı içine girdi, baktı ki ne bir cahil adam bir gelinilen oturuyor. O adam Mekke şhının oğludu. Mekke şhının ğoludu.. Mekke şhının oğlu döndü, bir tez selâm verdi kendisine “aleyküm selâm” dedi. Buyrun dedi; oturttu bunu. Dedi “bu adam ne olduğu belli değil” dedi. Hayın mıdı, kırkız mıdı hele bir sorun dedi. Sordu “baba dedi necisin?” dedi. “Oğul dedi. ben bir aşiret şhiyım” dedi. 1500 çadırın sahibiydım dedi. Kırıldı davarın terekem dedi. Bağa kıtlık geldi dedi. Çevirdim yönümü giderkene, benim tütünüm tömbekim tükendi... Çevirdim yönümü geldim sana dahil oldum dedi. Emir etti “Kanım bir kahve bişir buna”. Bir kahve etti bir cıvara ikram etti. Bu adamın kaave içmesine, cuvara içmesine hayret kaldı. Dedi “hakikatın bu adam keefçi bir adammış, belli bu adammış” dedi. Şunu babamın yanına götürüm dedi. Babamın yanında rahat etsin dedi. Kalktı babasının yanına götürdü. Kapıyı çaldı, babası “kim ol!” dedi. Mekke şhına “baba dedi, Tanrı misafir. geldi” dedi. Adamı içeri aldılar. Oğlan bıraktı savuştu getti.

Bunlar hal hatır sorduktan kelli, necisin dedi. Valla veziyet böyle böyle Ah... dedi şimden kelli 1500 değil 10000 çadırın olsa temin ederim dedi, kahveni çekerim dedi. Başımda yerin var dedi. Orda o gece yattı sabah oldu, hıyrlı sabahlar oldu. Orban da geldi, dahil oldu. Emir verdi, urban irak oldu. Bunun işte devesi ölmüş, devesini temin etti. Davarını temin etti. Yiyip yiyeceğini, zahiresini her bi şeyini temin etti. Bundan kelli muhabbetle geçinmeğe başladı. Günlerden bir gün hey gardaşım dedi. Sen Mekke şhısın dedi, ben de bir aşiret şhiyım, lâkin sen benden yolda büyüsun, rütbede büyüsun. Gel dedi barmak kesek, kan yalaşak, gardaş olak. Sen bana bu iyiliği yaptın dedi. Bundan kelli senden kati surette ayrılmamağa yemin ederim dedi. Dedi ki, peki parmak kesek, kan yalaşak ille benim sözümünden çıkmazsan, parmak késekan yalaşak. Yok benim sözümünden dışarı çıkacak olursan ne sen beni gör, ne

ben seni görmüş olam. Her bi şeyini temin ettim. İşin ras gelsin dedi. Benim mızrağımı diktığım yere çadırımı kurarsan gardaş olurum dedi. Mızrağımı diktığım yere çadırımı kurmazsan, gardaş olmam dedi. Ah... söz mü söz. Bu adam kalktı vaad verdi. Parmak kestiler, kan yalaştılar, gardaş oldular. Fakat söz Mekke şihinin sözüdür. Her gün emir verir bir tarafa çekilir. Askerler bir tarafa gider.

Mekke şihinin üç kızı var. Aşiret şihinin üç oğlu var. Bir gün emir verdikin bu üç kızın çadırları birbirinden ayrıdır. Her çadırda bir atlı çıksın dedi. Ben dedi, işte Antep tarafında ava giderim dedi. Aşiret şihinin küçük oğlunun atı aygırdı. O gün ava gittiler. Av avladılar. Dönüşün Mekke şihî herkes atımı alabilem bıraksın dedi. Herkes atımı alebilem bıraktı. Bütün atlar döküldü, aşiret şihinin küçük oğlunun atı aynen çıkip kodu getti. Çadırlara kavuşur kavuşmaz, Mekke şihinin küçük kızının çadırına mızrakınan vurdu. Kız da dışarı çıkınca baksın ki amcasının küçük oğlu. Meraba gardaşım dedi. "Bana bir tas su veri" dedi. "Ammi oğlu gücçük gardaşım, şimdi ben seğe bir tas suyu veririm dedi, sonra babam senin de boynunu vurur, benim de, burası harem deresidir" dedi. "Baban dahi daha çadırımıza basmadı" dedi. "Sen ne cesaretle geldin" dedi. Kız dedi "ne anan var, ne babam var, şurda bana bir tas su var de ben de suyumı içim, savuşup gidim. Asker bir saat geride kaldı" dedi. Kız sağa baktı, sola baktı, kimseyi çıkaramayınca, altın tasa suyu kodu, emmi oğluna suyu verdi. Oğlan suyu içince serçe parmağını kızın sıktı. Vay dedi, "benim ammım oğlu nasıl benim parmağımı sıktı" dedi. Kahretti kendine hasta oldu. Hasta oldu efendime söyleyeyim, her ne kadar hekim getirdiler, cerrah getirtilerse de bunun derdine çare bulamadılar. Mekke şihî kızın derdini öğrenmezsen senin başın da belik, kızın başı da belik, ikinizi de öldürtürüm dedi. Sultan hanım ağlayarak sızlıyarak kızın yanına vardı. Kızım dedi derdin her ne ise söyle gayrı senin başın da belik, benim başım da belik. "Ney senin başın da belik benim başım da mı?". "Öyleyse get babama söyle, elin yabanımı getirdi, koltuğuna aldı bana böyle böyle etti". Meseleyi anlattı. Sultan hanım getti meseleyi babasına anlattı. Babası düşündü kim, Ulan şimdi şu yüzbin çadır sahibi ırgat şaahi kalksa şu adamın başına çullansa başını kesecek olsa, bütün bu askerler kendisine gülecek. "Bak bak Mekke şihî adamı çekti, kucağına kodu da bu gün bu herifleri çekemedi mahvetti" diye bütün gendine gülecek. Bunu düşündü. Emir verdi ki, biz bu diyarı terkedek, bunlar bu toprakta kalsınlar. Biz de başka bir diyara gideriz. Yıkılsın çadırlar dedi. Yüzbin çadır yıkıldı. Milleti çekildi. O da çadırını yıktı, çekildi. Çadırlar yıkıldı o da getti, mızrağımı karınca köyünün üzerine sapladı. Kardaşım çadırını buraya kosun dedi. Peki kardaşım dedi. Getirdi çadı-

rını karınca köyünün üzerine kodu. Büyüoğlan geldi. Çadır buraya kurulur mu dedi. Akşam karıncalar bizi ısırır dedi. Ortanca oğlan o vaziyet. "Yatılır oğlum" dedi. Yatılır mı yatılır. Eh... Ne yapsınlar bu adamlar şimdi. Gün be gün o vaziyette yatmağa başladılar. Adamcağız ne geçtiğini anıyamadı. Ağızdan ağıza urbandan urbana birbirinden haberleştiler. Gecenin bir vaktinde çadırı yıkıp, bu adam başını alıp İstanbul memleketine vardı, çekildi kodu getti. Sabahleyin millet kalktı kim aynen şu harabe olmuş yer, 1500 çadırdan başka çadır kalmamış. Ey sultanım dedi. Bak şu başımıza gelen felâkete dedi. Bunun yunacağı yıkanacağı kalmadı dedi. Bunu sökmenin bir kolayı var dedi. Sultan hanım ah sen bilirsin dedi. Uşaklara emir verdikine üç sürü koyun aldı, bu adam üç sürüyle üç çoban vardı. Her çobana bir oğlan getsin, büyük çobanla büyük oğlan, ortanca çobanla ortanca oğlan, küçük çobanla küçük oğlan gitsin dedi. Bunlar davara gidip davar gelmeğe başladı. Akşam üstü bir defter çıkardı, Sultan hanıma gel otur bakalım dedi. Oturdu, dedi önce benim sülâlemden başlayım yedi kana kadar eğerçi bir bozukluk varsa benim, yoksa yedi kana kadar senin sülâlene bakım dedi. Kendi sülâlesine baktı bir bozukluk yok. Avrat sülâlesinde yedi kandan değişmezden buldu. Sabahleyin bu çocuklara dağarcını vermicen dedi. Bu çobanlara gidip dağarcını ben vericem. Sabahleyin ekmeçlerini vermedi. Herkes savuşup gettikten kelli üç çobanın dağarcını aldı. Kılıcını beline kuşandı atına bindi. Bu adam şimdi büyük oğlanın yanına vardı. "Selâmünaleyküm" Çobana ekmeğini verdi. Büyük oğluma söyle yanına gelsin dedi. Büyüoğlan yanına vardı. "Emin baba" dedi. "Bu Mekke şıhı dedi, bize yardım etti, eyilik etti, yanına aldı. Bir parmak yalamasıyla insan kardaş olmaz" dedi. Bu Mekke şıhının üç kızı var. Kızının birini azdan çoktan bir minnetçi olup istesek, bu kız için bizi burda koyup gitmezdi" dedi. "Hay haay baba, sen benim atam olmasaydın şimdi şu elimdeki deynekle kafana vurur attan aşığı alırdım dedi. Onun namusu bizim namusumuz demektir. Onun namusuna bir kederlik gelse ammi çocuğu olduk dedi. Bizim mukayyed olmamız gerekti dedi. "Gel oğlum sen benim evlâdımın" dedi. "Öp bakalım elimi" dedi. Ortanca oğulun yanına vardı ekmeğini al gel oğlum benim yanına dedi. Ona da aynı vaziyeti söyledi. "Baba benim atam olmasan elimdeki deynekle kafana vurur attan aşasınırm." dedi. "Onun namusu bizim namusumuz" dedi. Gel evlâdım sende de bozukluk yokmuş. Küçük oğlunu yanına çağırıldı. Oğlum dedi, "bu Mekke şıhıyla parmak kestik, kan yalaştık, parmak kesmek, kan yalaşmakla insan gardaş olmaz. Bu kızından birini isteseydik, namus yapıp, bizi koyup İstanbul şehrine gitmezdi" dedi. Hay hay baba habarın yok mu senin. Birinci ava gitmemizle altı ay hasta yattı, ikinci ava gitmemiz-

le altı ay hasta yattı". Hah kabahat seninmiş demek dedi. Kılıcı çekmeyele oğlunun kafasını kesti ,ormana canavarların içine attı. Kafasını getirdi, heybenin içine kodu. Eve geldi. Ne ettin dedi, sultan hanım. Heç buldum düşmanımı dedi. Küçük oğlanın kafası sana teslim. Ah...küçük oğlanın kafasını aldı. Soraya kodu. Bir müddet sonra alalım Mekke şihından habarı. Mekke şihı yedi atlı çağırdı. Dedi "gidin bakın o adamın çadırı karınca köyünün üstünde durursa kaldırın. Demek ki o adam bynamaz bir adammış, bir şeyden anladığı yokmuş dedi. Kendinin çadırını, karınca köyünden kaldırın dedi. Yok kendi kaldırırsa dedi, kendine söyleyin harbımız var" dedi. Harba hazır olsun dedi.

Yedi atlı yola çıktılar, günün birinde oraya dahil oldular. Bu binbeşyüz çadır onları karşıladılar. Tam yedi kurban kesdiler. Efendime söyleyeyim, içeri ginice ne baksınlar, daha karınca köyünün üzerinde duruyor çadır. Dediler , olmaz biz burda yatamak. Kardeşinin selâmi var, senin çadırı burdan kaldıracak, ondan sonra yimemi de yerik, her bi şey de ederik. Hıyr dedi. Kardeşim gelir, gendi eliyle bu çadırı kaldırmazsa didi ben buradan kalkmam didi. Ben bu çadırı kaldırırsam, kardeşimin kalbine gelirkine, "acep bunlara yalvardı mı, acep bunlara rüşvet mi verdi diye inanmaz" dedi. Birgün benden hakkını alır didi. Yedi gün kaldılar, yedi gün sonra izin istediler. Dedi, "kardaşıma bir hediyem var" dedi. "Şu hediyemi de gönderecem" dedi. "Ney" dediler. Oğlanın kafasını heybeye kodu. Ağzını kilitledi. Tuttu bunu o adamlara verdi. Gün tamam oldu, bu yedi atlı İstanbul şehrine dahil oldular. Misafirhaneye vardılar. Mekke şihı "noldu" dedi. Dediler "çadırı eski yerinden kaldıramadık. Yalnız aşiret şihının sana bir hediyesi var" dediler, aldılar heybeyi içeriye getirdiler. Kilidi kırdılar, içinde kocaman bir şey paçavraya sarılı, söke söke küçük oğlanın kafası yere düştü. Düşer düşmez o ona baktı, bu onun gözüne baktı. Mekke şihı gazebe geldi. Kızının üçünü de öldüreceğim dedi. İçlerinden el kaldırdı. Hayır aşiret şihı bunu öldürmücen dedi. Küçük kızını ortancıl oğlana, büyük kızını büyük oğlana gelin edicen her masarifini üzerine al dedi. Çadırına al dedi. Kendi de senin çadırına atam dedi. Buna karar verdiler .Mekke şihı iki kızını giydirdi. Büyük saltanatla aşiret şihının çadırına indirdi. Kendi urbanını da onların urbanına kattı, onlar orda kaldı, ben de buraya geldim".

Köyün dilek ve istekleri :

Eğlen köylülerinin dilek ve istek sınırlarını öğrenmek için kendilerine her istediklerinin yapılması mümkün olsa, neleri isteyip istemediklerini sordum. İsteklerini şöyle sıraladılar.

1) Câmi, bunu sadece istemekle yetinmiyorlar, aynı zamanda, çok fakir olmalarına rağmen cami yaptırmak için herkes gücünün üstünde bir fedâkarlığı göze alıyor. Biz elimizden geldiği kadar parayı toplarız, gerisini hükümet versin, diyorlar.

2) Köy odası. Eylen fakir bir köy olduğu için ve ağalık gelenekleri de silinmiş olduğundan köylüler bir aarda toplanmak için oda ihtiyacını duymaktadırlar. Her ne kadar belli toplantıları muhtarın evinde yapıyorlarsa da, bu Türkmen köylerinde olduğu gibi bir oda olmaktan ziyade muhtarlık işlerinin gerektirdiği bir çeşit resmî daire. Zaten yazın gündüzleri herhangi bir işi halledecekleri zaman çeşmenin karşısında bir divanın dibinde toplanıyorlar.

Kendilerine hem toplanma ve hem de cami olarak kullanılmak üzere bir oda yapılırsa daha iyi olmaz mı? Diye sordum. Cevap olarak "olmasına olur, ama bir köyde de bir cami gerek, camisiz minaresiz köy, gâvür köyü gibi oluyor" dediler.

3) Hamam ve yüz numara. Her ne kadar hamam ve yüz numarayı da köyün ana ihtiyaçları arasında saymışlarsa da, gerçekte köylü ne hamamı, ne de yüznumarayı gerçek bir ihtiyaç olarak saymamaktadır. Bu sadece dışardan gelen devlet memurlarının ve görevlilerinin onlara vermiş olduğu bir fikirdir. Bunu bir çeşit yaranmak gayesiyle söyledikleri belli oluyordu. Zaten en ufak bir şekilde, bırakalım hamamı, yüznumara ihtiyacını duymuş olsalardı, bunun yapılmasını devletten beklemenin komikliğini farkedерlerdi.

Hamam meselesine gelince, köye su gelmesini temin eden memurlar kendilerine "bakın işte suyunuzu getirdik, çeşmenizin yalağını yaptık, artık köyünüze bir hamam eksik onu siz yapın, biz de yardım ederiz" demelerinden dolayı olsa gerek.

4) Su borularının büyütülmesi.

5) Okulun poyraz tarafına köprü kurulması. Çünkü kışın su fazlaşınca, bir taraftan öbür tarafa geçmek güç oluyor. Hatta bir adam vâdiye akan selden zor kurtuldu.

6) Bölgeye bir zeytinyağ fabrikası açılması. Köylülerin söylediğine göre civarda zeytin yetiştiren köyler on üç tanedir. Eylen, Yeniurt, Kızılgöl,, İspanak, Söğütlü, Zabar, Zelha, Cengin, Çakalpınar, Beşirli, Dümbüllü, Boşmağara, Kuzine, tahminî olarak bu köylerde yüzbin ağaç zeytin vardır. Köylülerin bu isteği ciddî bir esasa dayanmamaktadır.

7) Köyde bir marangozluk ve demircilik kursunun açılması. Çünkü diyorlar köylüler "çocuklarımızın ilkokuldan sonra okumaları güç, çoğu

zaman marangozluk ve demircilik işleri için dışardan adam geliyor. Böyle bir kurs açılırsa, hiç olmazsa çocuklarımız sanat öğrenmiş, böylece köyün ihtiyaçları da karşılanmış olur”.

8) Hükümetin yaptırmış olduğu yalak köyün hayvanlarına yetmemektedir, yalağın genişletilmesi.

9) Bir bölge okulunun kurulması.

10) Ulu yolun Ispanak'tan köye bağlanması. Bu yol bağlanırsa köy mallarının Gaziantep'e iletilmesi kolay ve kestirme olacak.

11) Eylen'in doğusundaki Kızılgül köyünün bir yolla Eylen'e bağlanması. Köyler arası taşıt araçlarının işlemlerini sağlaması bakımından önemli. Çünkü, onlarca tek köye araç gelmiyor, iki köy olursa bu imkân artacak. Çoğu zaman içlerinden birinin mahkemesi oluyor, ya da rahatsızlık nedeniyle şehre inmek gerekince bu çok güç oluyor, özellikle kışın.

12) Köye bir telefon gelmeli.

13) Elektrik.

Köyün ana derdi : Toprak.

Yirmi bir aile topraklarının orman alanına alınmasından ötürü topraksız kalmışlardır. Hepsinin derdi ormandan çalınan toprakların hükümet tarafından kendilerine iadesidir. Yirmi iki aile evlendikten sonra babalarının toprağı ancak kendilerine yettiği için topraksız kalmışlardır.

S O N U Ç :

Eylen şimniye kadar araştırma yapmış olduğumuz Gaziantep köyleri arasında bir özellik göstermektedir. Bundan önceki araştırmalarımızda daha çok coğrafi bölge olarak Gaziantep'le Nizip'in güney sınırlarında oturan Türkmenlerle, dağ köylerinden olan bazı kürt köylerini incelemiştik. Bu köylerin çoğu yarım yüzyıl önce toprağı yerleşmiş bulunuyordu ve fakat toplum bağları göçebe geleneklerine bağlı olarak süre gelmekteydi.

Eylen Gaziantep ile Kilis arasında bulunan bir dağ köyüdür. Sınır uzak olmamakla birlikte sınır boylarında oturan Türkmen köylerine hiç benzemiyor. Köy uzun zamandan beri toprağı yerleşmiş, göçebe geleneklerini tamamiyle yitirmiş. Bu toprağı yerleşmenin en önemli belirtilerinden biri köyün kendi öz dili olan kütçeyi tamamiyle unutmuş olmasıdır. Kendileri de Kürt asıllı olduklarını aslâ bilmemektedirler. Bunu ancak köy halkının bağlı bulunduğu oymak izlerini incelerken fark etmek

mümkündür. Biz de köye böyle bir değişmeden habersiz olarak gittik, bırakmış oldukları etki hâlis bir Türk köyü manzarası gösteriyordu. Köyün en yaşlısına hangi oymaktan olduklarını sorduğum zaman, Bezikî ve Be likânlı aşiretinden geldiklerini söyledi. “Eskiden köyde kürtçe bilen var mıydı?” sorusuna da “nenemin kürtçe konuştuğunu hatırlarım” cevabını verdi.

Burada bir nokta üzerinde durmak gerekir, o da Gaziantep’in Anadolunun diğer illerinden çok farklı olarak bir çeşit site karakteri göstermesidir. Gaziantep kendisini güney doğu illeri arasında bağımsız olarak görür. Her Anteplinin mübalağalı şekilde Antep’e bağlı olması ve Antepi olarak övünmesi bunun dışı vuran en kaba görüntüsüdür. Gaziantep’te sayıları çok az olmakla birlikte yerli halk döner dolaşır kendi memleketine gelir. İş ve memuriyet dolayısıyla dışarda bulunanlarda bile kolonilere göç eden site vatandaşının bağlılığı görülür. Orada bütün ağırlık orta sınıfın elindedir. Hem zengin sınıf, hem de fakir halk bu orta sınıfın etkisi altındadır. El sanatlarının gelişmesi ve bunun orta sınıf elinde bulunması bugün de çeşitli endüstri dalları kurulmasına rağmen, gerek sosyal ve gerek politik alanda bu sınıfın liderliği altındadır. Köy ve kasabalarla sık bağlantısı olan yine bu orta sınıftır.

Gaziantep’in birinci dünya savaşından sonra dış düşmana karşı direnmesi bu site karakteriyle açıklanabilir. Savaşa katılan çetelerin önemli bir kısmının Kürt asıllı olması burada Türk ve Kürt kaynaşmasının tipik bir özelliğidir. Gaziantep’in efsanevi kahramanı Karayılan’ın oğlu ki, asıl adı Molla’dır; Atmalı aşiretindedir. Ölümüne yakılan meşhur ağıtta tekrarlanan “Vurun Kürt uşağı namus günüdür” mısraı Gaziantep’te savaşan Kürt çetelerinin yurtseverliği kadar, bu Kürt köylerinin Türklüğü temsil etmek hususunda gösterdikleri yararlık, psikolojik bakımdan kendilerini ne denli bu sitenin doğal bir üyesi saydıklarını da açıklar. Esasen bugün Nizip’ten Kilis’e kadar olan Gaziantep’in kuzey köyleri Rışvan aşiretlerinin serpintileridir. Günlük dilleri türkçedir, kürtçe bilimleri kürtçeyi öğrenmiş bir Türkün konuşmasının etkisini bırakır. Gaziantep halkı ve kazaları Kürtlerle kız alıp vermede herhangi bir ayırım yapmazlar ve hattâ bu sosyal ilişki ve dayanışma Türkmen köyleri için söz konusu değildir. Çünkü Türkmenler toprağa yerleşmiş olmalarına rağmen göçebe geleneklerini yitirmemiş, şehir dışında kalmışlardır.

Urfa’dan itibaren bir çok doğu illerinde şehir halkı çoğunlukla Türktür ve türkçe konuşur ve fakat köyler türkçe konuşmazlar, çoğu da zaten bilmezler. Halbuki Gaziantep’in sınırları içindeki köyler

Türk olsun, Kürt olsun bir bütün teşkil ederler. Bu bütünlüğün dışında kalmış olanları iki grupta toplamak mümkündür :

- a) Türkmenler,
- b) Aleviler.

Alevi köyleri hâlis Türk boylarından gelmiş olmasına rağmen şehirle gevşek bir ekonomik bağlantı dışında kültür alış verişi olmamıştır. Ne Türk ne de Kürt onlarla akrabalık münasebetine girmiştir.

Eylen bu özümlemenin (asimilasyon) en tipik örneğidir. Gaziantep'te orta sınıfın, kendisine bağlı bulunan köyleri bir merkezde toplamasındaki rolü tabii şüphesiz çok büyüktür. Köyler elbette alışverişlerini orta sınıfla yaparlar. Köy şehir ilişkisindeki bu özellik, esasen şehir içinde doğal lider olan orta sınıfı bir kat daha güçlü kılmış. Buna karşılık bu sınıfın kültürü ve dünya görüşü köylere kadar uzanmıştır.

Türkiye'de çeşitli müslüman azınlıkların hâlâ yoğunluğu ayrı sınıflar gibi birbirine karışmamasında Antep'in başarmış olduğu dil sentezinin eksikliği vardır.

Ailelerde nüfus ve çalışma durumu

Aile reisi adı	Kadın	Çocuk		Çalışan
		Erkek-kız	toplam	
Homo Polat	1	2-1	5	1 kişi
Burhan Yıldırım	1	5-2	9	3 "
Hasan Doğan	1	2-2	5	3 "
Fuat Doğan	1	2-1	4	2 "
Hüseyin Doğan (dede)	1	5-3	10	4 "
Vahit Yıldırım	1	—2	4	1 "
Hasan Doğan	2	2-2	7	2 "
Hüseyin Kaya	1	4-2	8	3 "
Ömer Yıldız	1	1—	3	2 "
Abdi Polat	1	6-1	9	2 "
Ökkeş Kaya	1	1—	3	2 "
Mustafa Polat	1	3-3	8	4 "
Mehmet Yıldız	2	1-2	6	3 "
Mustafa Şahin	1	4-3	9	4 "
Cevdet Kaya	1	2—	4	2 "
Ali Şahin	1	1—	3	2 "
Hüseyin Şahin	1	—1	3	3 "
Hasan Polat	1	1-1	4	2 "
Mecit Kaya	1	3-2	7	3 "
Mustafa Şahin	1	1-5	8	2 "

Şevket Şahin	1	3-2	7	4	”
Mehmet Arslan	1	3-2	7	3	”
Arif Şahin (dede)	1	7-5	14	4	”
Halit Pehlivan	1	2—	4	1	”
Hasan Şahin	1	2—	4	2	”
Ömer Şahin	2	1-1	5	1	”
Sait Arslan	1	—1	3	(babanın üzerini yalı)	
Ayşe Çolak (ana)	1	3-2	7	3	”
Asım Yurtlaz	1	—2	4	2	”
Mehmet Yurtlaz	1	2-1	5	3	”
Bostan Şahin	1	2-2	6	2	”
Mehmet Polat (dede)	1	1-4	7	2	”
Hüseyin Şahin	1	1-1	4	2	”
Şitki Şahin	1	—1	3	2	”
Duran Karaduman	1	2—	4	2	”
Hanifi Kartal	1	4—	6	3	”
Tahsin Polat					
(Almanya'da)	1	1—	3	1	”
Hüseyin Yılmaz	1	4-4	10	2	”
Hasan Yılmaz	1	2-4	8	1	”
Ali Bayram Yılmaz	1	1-2	5	1	”
Veli Yılmaz	1	2-3	7	3	”
Turan Yılmaz	1	—	2	2	”
Mustafa Yılmaz	1	3-4	9	1	”
Zekeriya Şengül	1	—3	5	—	”
Arif Kartal	1	2—	4	3	”
İzzet Kartal	1	3-2	7	4	”
Mecit Kartal	1	2—	4	2	”
Yaşar Kartal	1	—	2	1	”
Mehmet Kartal	1	—	2	1	”
Celâl Kartal	1	—	2	2	”

İki Yıllık Köy Bütçesi

Gaziantep vilâyeti Kilis kazası Polateli nahiyesinin
Eylen Köyü 1963 yılı Hesabı Kat'î cetveli

GELİR

1) Köy paraları		
Salma	520	Lira
2) İmece	90	Lira
3) Mahsul tutarları	720	Lira
Toplam olarak bütçeye konan	1330	Lira
Tahakkuk eden	1240	Lira

GİDER

1 — İdare işleri	780,	masraflar	125,	yekûn	905	Lira
2 — Ziraat ve ekonomi işleri						

CAHİT TANYOL

3 — Kültür işleri (okul masrafı, kurs masrafı)	310	Lira
4 — Sağlık işleri (korunmaya muhtaç çocuklar için yardım)	15	Lira
5 — Bayındırlık işleri (yol, geçit, meydan masraflı)	90	Lira
6 — Türü işler	10	Lira
Toplam olarak bütçeye konan	1330	Lira
Tahakkuk eden	1240	Lira
Gider bütçeleri yekûnu	1240	Lira
Yeni seneye devredilen	—	Lira

Eylen köyü 1964 Bütçesi
(Özet olarak)

GELİR

Mahsul : (arpa, buğday)	720	Lira
Salma	330	Lira
İmece	150	Lira
Toplam	1400	Lira

GİDER

Aylık ve yıllıklar, idarî işler	905	Lira
Ziraat ve Ekonomi işleri	—	Lira
Kültür işleri	320	Lira
Sağlık ve yardım	15	Lira
Bayındırlık işleri	150	Lira
Türü işler	10	Lira
Toplam	1400	Lira
Gelir	1400	T.L.
Gider	1400	T.L.

Vergi Durumu

Yıl	Bina Vergisi (L.)	Arazi Vergisi (L.)
1956	5.44	207.92
1957	5.44	207.92
1958	5.44	207.92
1959	5.44	207.92
1960	5.44	207.92
1961	22.73	831.68
1962	22.73	831.68
1963	22.73	831.68
1964	22.73	831.68
1965	19.49	873.36

Not : Her sebze veya meyvanın karşındaki iki fiattan birincisi toptan,
ikincisi perakende satış fiyatıdır

C İ N S İ	— 1964 —				— 1965 —				— 1966 —		
	İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Kış	İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Kış	İlkbahar	Yaz	Sonbahar
Maydanoz	60-80				40-60	35-50		150-200	140-200	75-100	50
Yeşil Soğan	30-45	14-20				30-40					
Kuru Soğan	50-60		22-30	20-30	30-40		25-35	25-35	40-60	60-75	60
Sarımsak	30-40			60-75	20-30			60-75	30-40		
Pancar	30-40			20-30	20-25			25-35			
Havuç	14-20			18-25	14-20			18-25	14-20		
Turp	18-25			14-20	18-25			18-25	20-30		
Pırasa	40-50				40-50			35-50			
Patates	95-120				45-60			50-65	50-65		
Portakal (1. Nevi)	125-150			50-65	75-90			50-65	70-90		
Portakal (2. Nevi)	100-125			35-50	65-80			35-50			
Elma (1. Nevi)	170-225			160-200				160-200	180-250		
Limon (1. Nevi)	115-150							125-175	70-100		
Limon (2. Nevi)	80-100										
Ispanak	27-35			30-40				50-65	30-40		
Domates		15-25	40-50			90-125	50-60		75-100		30
Kabak	40-50	22-35	25-35				25-35		50-70		
Fasulye	80-100	40-50	60-75			40-50	60-75		55-70		100
Yerli Patlıcan		30-40	35-45			32-40	35-45		50-65		3
Beyaz Patlıcan			40-50				40-50		35-50		4
Biber		40-50	45-55			100-125	40-50		80-100		30
Bamya		100-125	60-75				70-80		75-100		75
Nane	50-60	40-50	40-50			40-50			50-60		
Acır		25-35	40-50			40-50			35-50		30
Siyah üzüm		50-60				70-80			40-50		4
Beyaz üzüm		40-50	48-60			45-55	50-65		35-45		3
Kavun (1. Nevi)		25-35				30-40			35-45		
Kavun (2. Nevi)		18-25							40-60		
Karpuz		22-30	40-50			25-35	35-45		32-45		3
Şeftali		70-100									
Uzun Kabak		30-40				40-50		30-40	40-60		2
Lahana				25-35							
Mandalina				120-135							
Taze Soğan				28-40	35-50			50-70			
İncir		50-65				60-70			40-50		4
Zerdali		30-40							45-60		
Şekerpare		65-85									
Hıyar		20-30				25-35			30-40		
Bakla	40-50				45-55						

YAĞ, TAHİL VE ET FİATLARI

Not : Tahıl fiatlarının cinsi (Kırş.), Et Fiatlarının cinsi (L.) dir.

C İ N S İ	— 1964 —					— 1965 —					— 1966 —			
	İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Kış	Yıllık Ortalama	İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Kış	Yıllık Ortalama	İlkbahar	Yaz	Sonbahar	Kış
Buğday	87,5	81	85	87	85	91	85	91	92	89,7	93	95	91	
Arpa	50	46	60	56	53	78	65	70	78	72,7	67	63	58	
Mercimek	60	60	80	70	67,5	90	105	123	135	113,2	158	141	126	
Nohut	146	133	100	123	125,5	100	100	100	113	103,2	121	108	106	
Karatane	65	65	65	65	65	70	70	70	88	74,5	95	83	65	
Mısır	65		65	65	65	75	100	100	100	93,7	100	100	100	
Akdarı	55	55	55	55	55	66	100	100	100	79	100	100	100	
Bulgur	130	116	120	120	121,5	135	121	133	135	131	140	125	128	
Fasulye	300	300	300	283	295,7	266	250	250	250	254	250	225	200	
Sade Yağ	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	
Zeytinyağı	431	401	415	483	432,5	445	455	518	555	493,2	529	513	502	
Vita Yağı	560	560	560	560	560	560	560	560	633	578,2	683	700	700	
Sana Yağı	675	675	675	675	675	675	675	675	690	678,7	720	720	720	

ETİN C İ N S İ	1963	1964	1965	1966
Koyun Eti (Kemiksiz)	8	9	9	10
Koyun Eti (Kemikli)	7	8	8	9
Keçi Eti (Kemiksiz)	6	6,5	6,5	7
Keçi Eti (Kemikli)	5	5,5	5,5	6
Oğlak Eti (Kemikli)	5	5,5	5,5	5,5
Kuzu Eti (Kemiksiz)	6,5	6,5	6,5	6,5
Sığır Eti (Kemiksiz)	4,5	5	5	7
Sığır Eti (Kemikli)	3,5	4	4	6
Deve Eti (Kemiksiz)	4,5	5	6	6,5
Deve Eti (Kemikli)	3,5	3	3	5,5

(Araç ve gereçlerin ailelere göre dağılışı)

Radyo : On beş evde var.

- 1 — Hüseyin Doğan
- 2 — Vahit Yıldırım
- 3 — Hasan Doğan
- 4 — Ömer Yıldız
- 5 — Mustafa Polat
- 6 — Mustafa Şahin
- 7 — Mustafa Şahin
- 8 — Mehmet Arslan
- 9 — Arif Şahin
- 10 — Sait Arslan
- 11 — Bostan Şahin
- 12 — Hüseyin Yılmaz
- 13 — Hasan Yılmaz
- 14 — Turan Yılmaz
- 15 — Arif Kartal.

Sahan, kaşık, tencere. Bu üç her evde ve çok sayıda var. Yalnız çatal böyle değil.

Toplam olarak : 108 tane.

Ailelere göre dağılışı)

Aile	Çatal adedi
1 — Homo Polat	4
2 — Fuat Doğan	6
3 — Hüseyin Doğan	5
4 — Abdi Polat	6
5 — Mustafa Polat	5
6 — Mehmet Yıldız	5
7 — Mustafa Şahin	5
8 — Ali Şahin	3
9 — Mustafa Şahin	3
10 — Şevket Şahin	2
11 — Asım Yurtlaz	4
12 — Mehmet Yurtlaz	5
13 — Bostan Şahin	6
14 — Hüseyin Yılmaz	9
15 — Hasan Yılmaz	12
16 — A. Yılmaz	6
17 — Turan Yılmaz	12
18 — Celâl Kartal	15

Dikiş makinesi : Bu da çok az. Köyde 50 hane var, dikiş makinesinin sayısı ise 12 tane bütün köyde.

Aile	Makine Sayısı
1 — Mehmet Polat	2
2 — Mustafa Yılmaz	2
3 — Hono Polat	4
4 — Hasan Doğan	1
5 — Fuat Doğan	1
6 — Hüseyin Kaya	1
7 — Abdi Polat	1

Lüks lâmbası : 7 ailede var.

Aile	Lamba Sayısı
1 — Hasan Yılmaz	1
2 — Hasan Kartal	1
3 — Hüseyin Doğan	1
4 — Mustafa Polat	1
5 — Mustafa Şahin	1
6 — Mustafa Şahin	1
7 — Arif Şahin	1

NOT : (diğer lâmba'dan **Hânifi Kartal**'ın evi hariç her evde en az birer tane var).

Soba hemen her ailede var, yalnız sekiz ailede yok.

Sobası Olmıyan Aile

- 1 — Ayşe Çolak
- 2 — Mehmet Yurttaş
- 3 — Duran Karaduman
- 4 — Tahsil Polat (Almanya'da)
- 5 — Mustafa Yılmaz
- 6 — Yaşar Kartal
- 7 — Mecit Kaya
- 8 — Hasan Şahin

Ama bütün bu evlerde diğerlerinde de bulunan ocak mutlaka var.

Gaz ocağı yalnız 11 evde yok, diğerlerinde var.

Yatak yorgan, her evde eksiksiz olarak bulunur.

Hasır : Bütün köyde yalnız 8 evde, toplam olarak 14 tane var.

Aile	Hasır Sayısı
1 — Mehmet Yıldız	3
2 — Mustafa Şahin	2
3 — Şevket Şahin	2
4 — Arif Şahin	1
5 — Ayşe Çolak	1
6 — Bostan Şahin	2
7 — Turan Yılmaz	1
8 — Mustafa Yılmaz	2

Kazan da her evde (iki ev hariç bulunuyor).

Kazanı Olmıyanlar

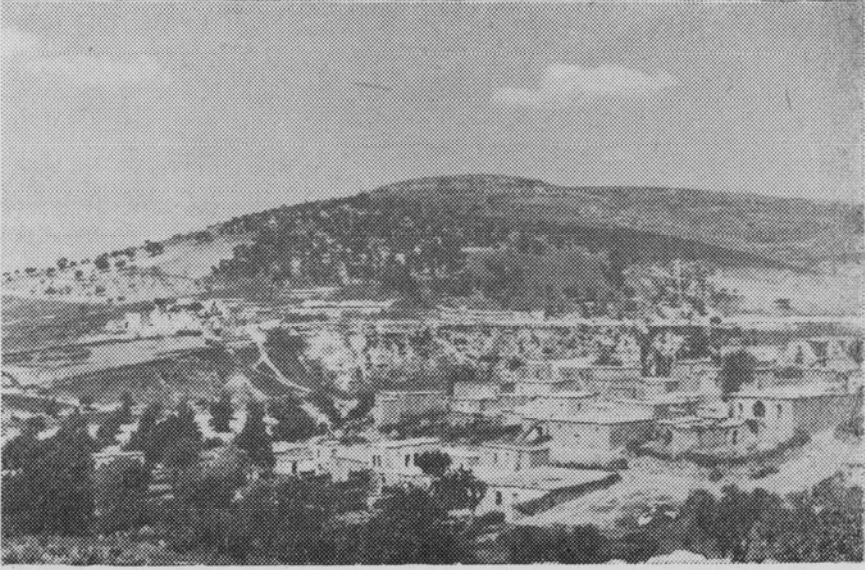
- 1 — Mecit Kartal
- 2 — Hüseyin Kaya

Masa saati : 14 tane.

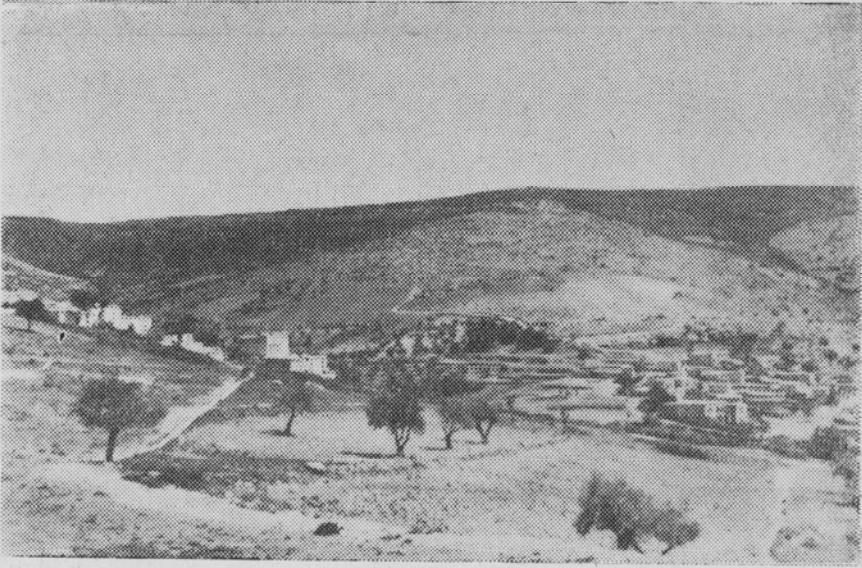
Sini : Her evde var (Duran Karaduman'ın evi hariç).

Hayvanın Cinsi	Sayısı
İnek:	14
Öküz:	14
Buzağı:	10
Koyun:	138
Kuzu:	21
Keçi:	632
Tavuk:	49
Horoz:	4
Hindi:	10
At:	33
Merkep:	29
Katır:	10

Araba hiç yok.

Resim 1 —Eylen Köyünün genel görünüşü. Soldaki, köyden ayrılan parça olup 1 Km. kadar uzaklıktadır.

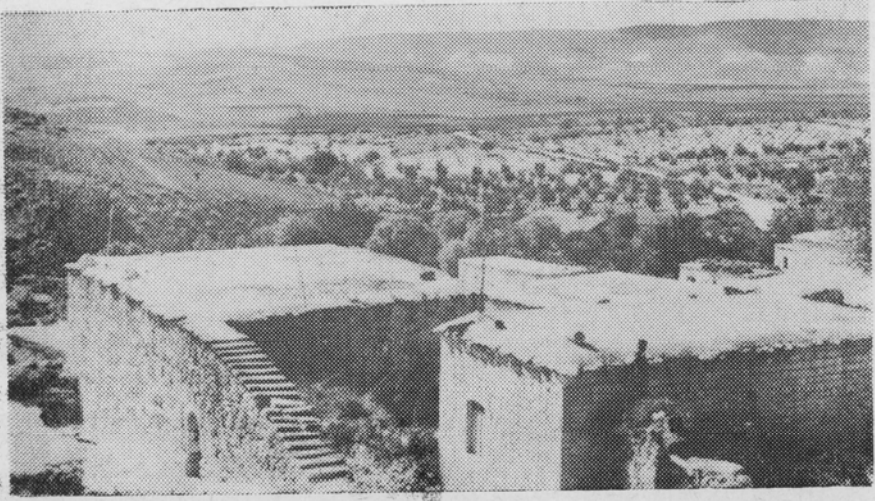
Resim 2 — Köyden kopan parçalar. Eylen Köyüne bakış.

Resim 3 — Köyden kopan parça. (Köyün doğusunda)

Resim 4 — Köyde ilk cinayetin işlendiği yer.

Resim 5 — Eylen'in 6 Km. kuzeyinde kurulmuş olan parçanın köyden görünüşü.

Resim 6 — Köye giriş yolu.

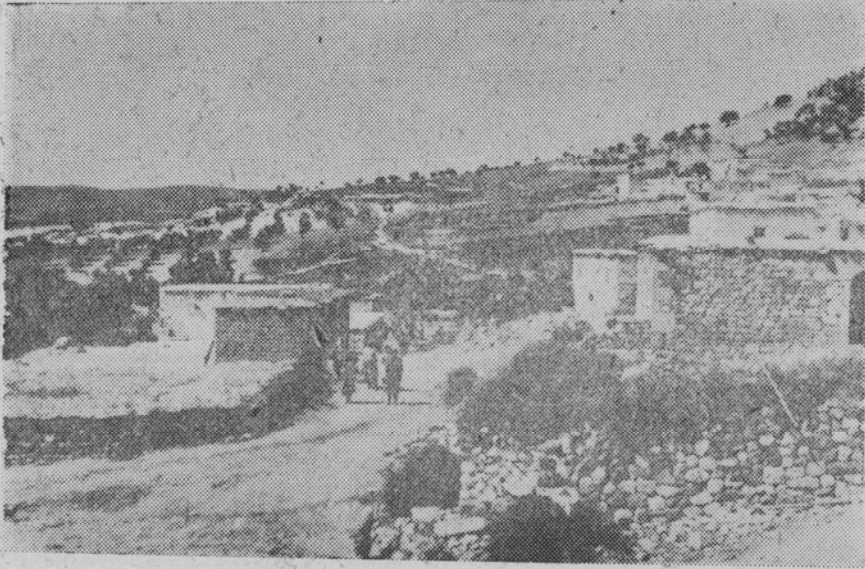
Resim 7 — Köyün girişi ve okul binası

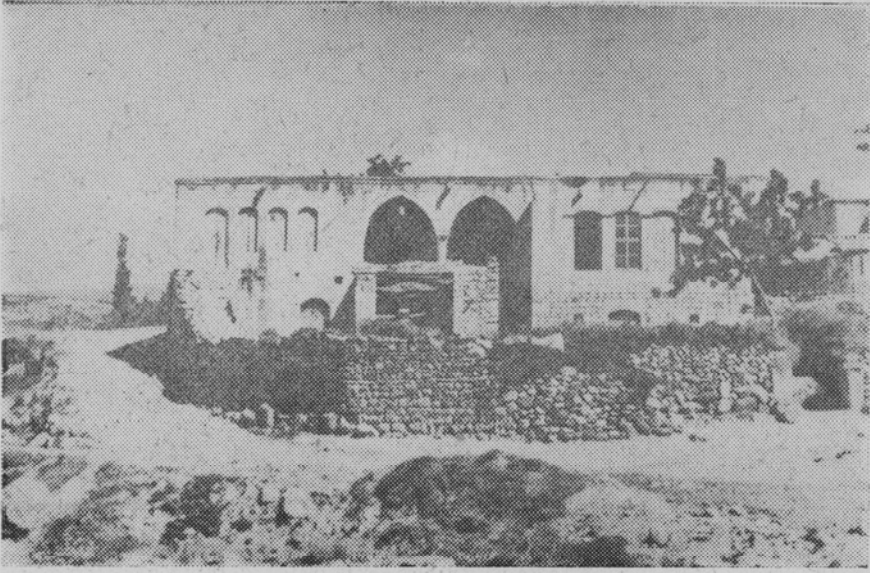
Resim 8 — Okul taraflarından köyün görünüşü.

Resim 9 — Bir sokak.

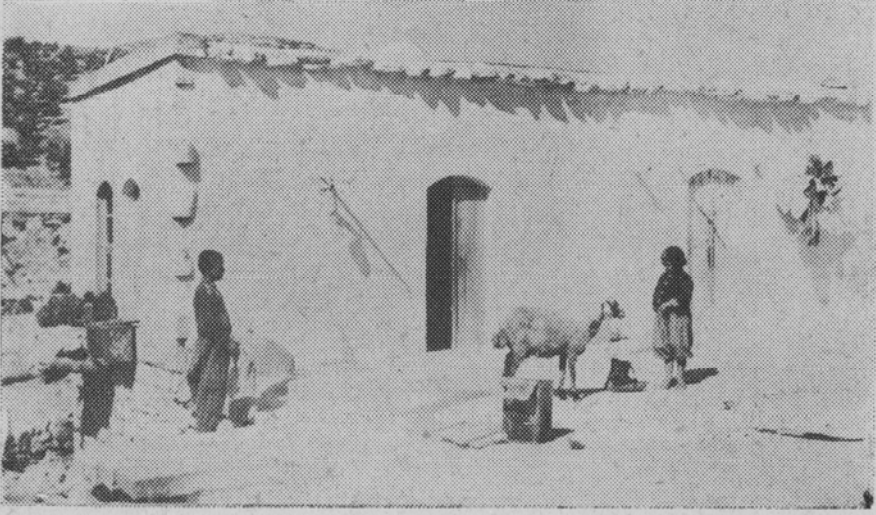
Resim 10 — Köyü bir baştan bir başa aşıp ikiye ayıran sokak.

Resim 11 — Bir ev tipi.

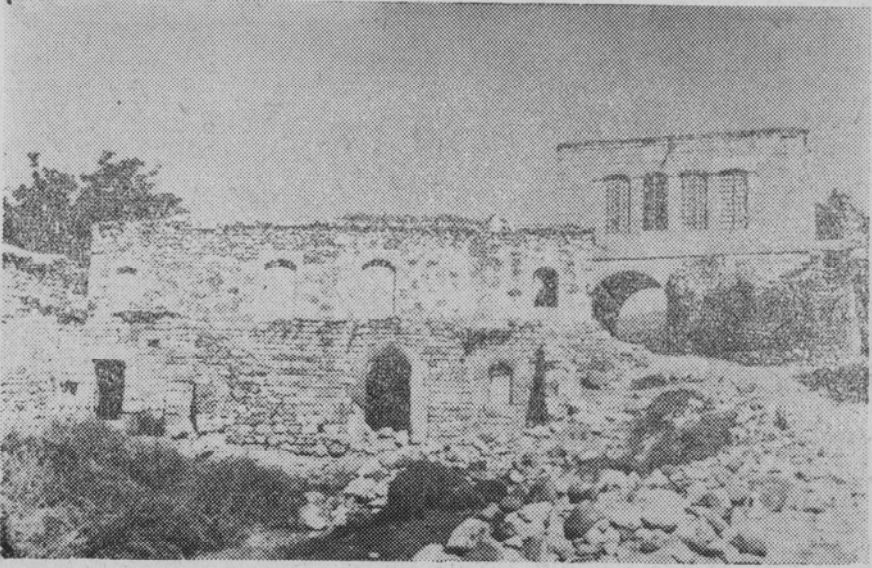
Resim 12 — Bir ev tipi.

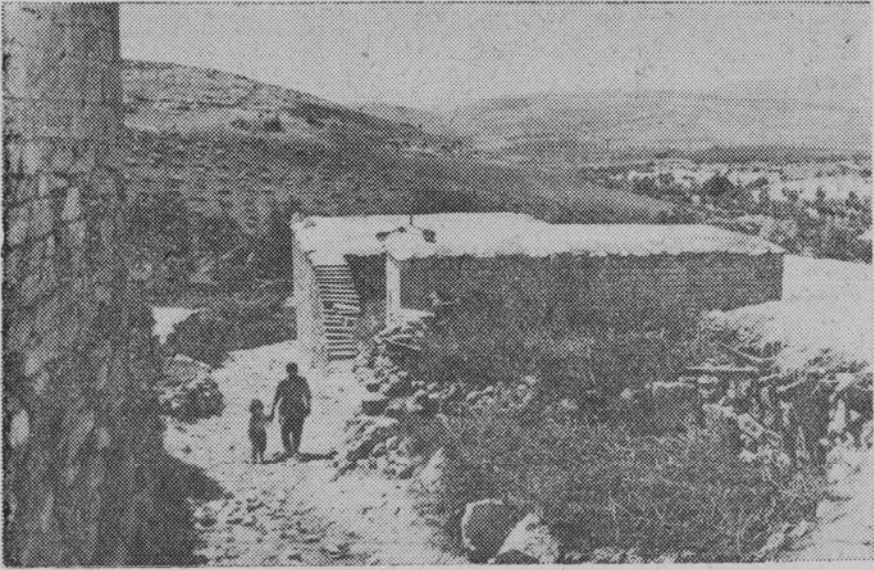
Resim 13 — Bir ev tipi.

Resim 14 — Köyden bir sokak

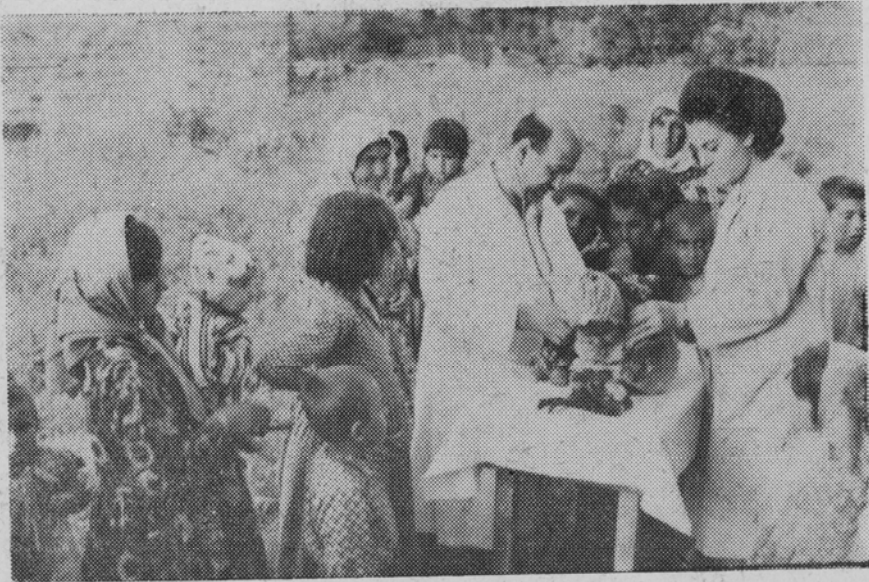
Resim 15 — Kan davasından sonra terk edilip oturulmıyan bir ev.
Hâlen bütün köylünün kullandığı bir ahırdır.

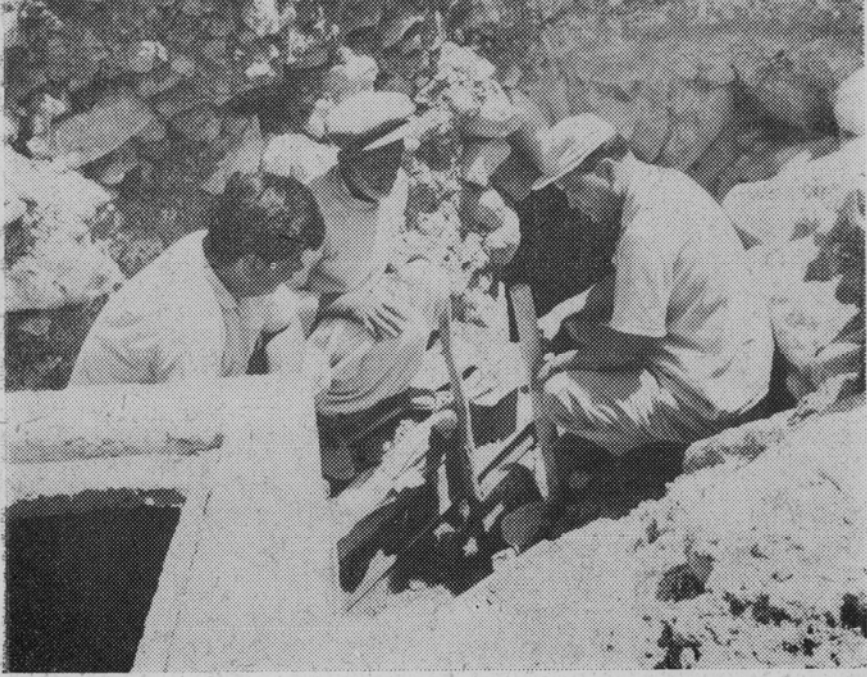
Resim 16 — Bir sokak.

Resim 17 — Vilâyet ve ilçe erkânının köyü ilk ziyareti.

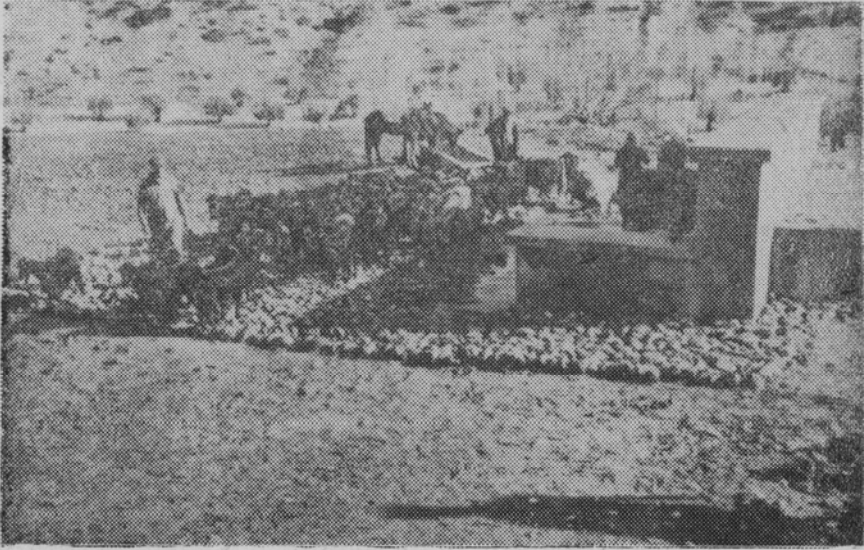

Resim 18 — Köyde sağlık çalışmaları.

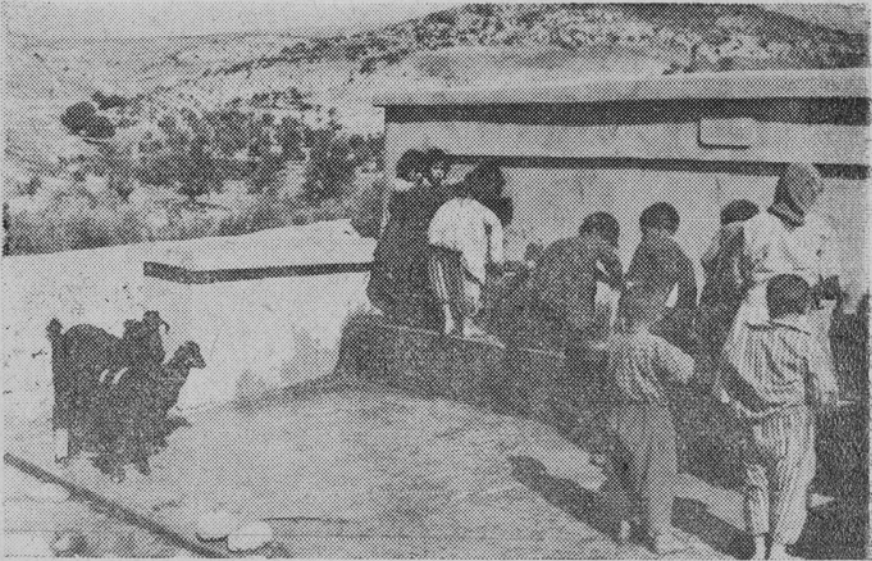

Resim 19 — Su kaynağının durumu inceleniyor.

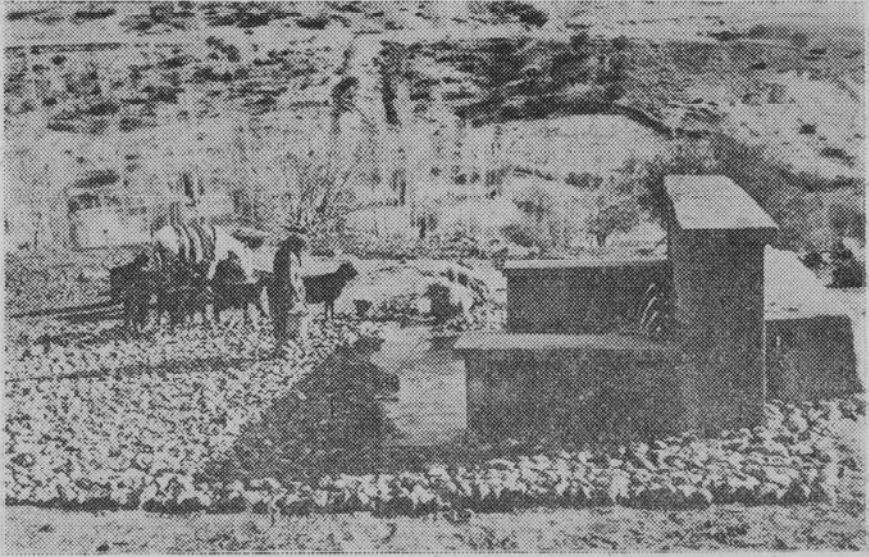
Resim 21 — Köy çeşmesi

Resim 22 — Köy çeşmesi

Resim 23 — Çeşmenin yanına yapılmış olan çift yalak.

Resim 24 — Köy çeşmesi.

Resim 25 — Köyde küçük çapta sulu tarım çalışması ve su arklarının açılması.

Resim 26 — Su arklarını açılışı çalışmaları

Resim 27 — Köy çeşmesi ve çamaşır yıkıyan bir kadın

Resim 28 — Köy çocuklarının oyunu : Cucik

Resim 29 — Köy büyüklerinin oyunu : Bazlambaç

Resim 30 — Bazlambaç oyunu

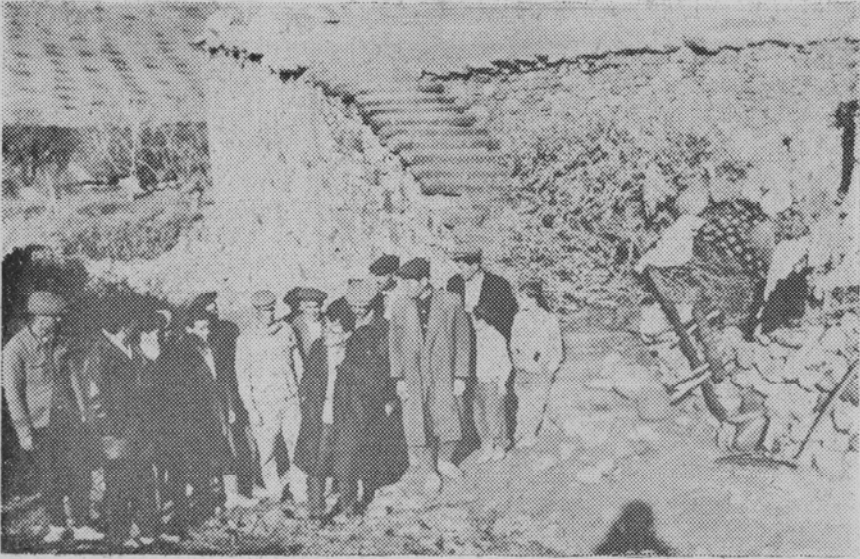
Resim 31 — Soldan sağa : Toplum kalkınması bşk. Abdullah Özer, Eylen köyü ilk okulu md. Güler Soyduñ, Prof. Dr. Cahit Tanyol, Gaziantep Ziraat Md.lüğünden Kemâl Özışık

Resim 32 — Prof. Dr. C. Tanyol, Eylen köyü idare heyeti ve köyün ileri gelenleri. Soldan sağa : Kemal Özışık, ileri gelen bir köylü, köy muhtarı, Prof. Tanyol, Köyün en yaşlı ve ileri geleni Mahmut Ağa, bir köylü, Mustafa Çavış.

Resim 33 — Köyün en yaşlısı Mehmet Ağa köyün tarihçesini anlatıyor.

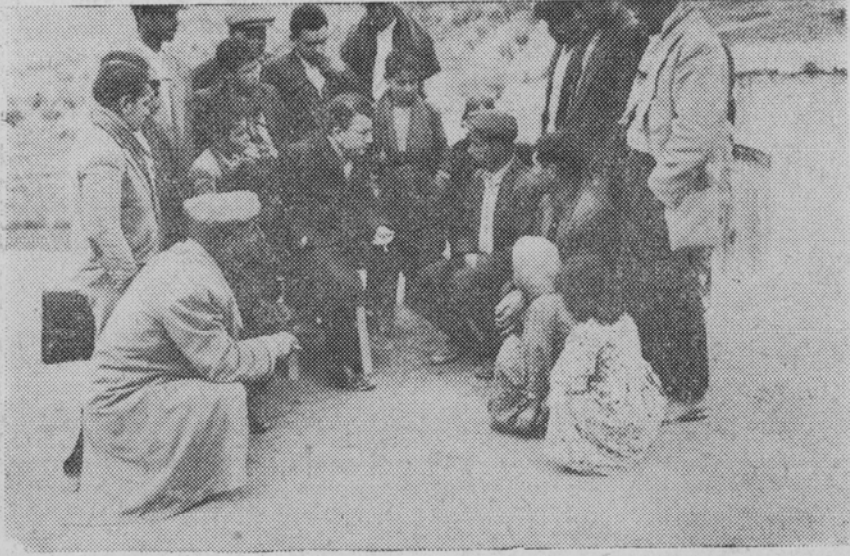
Resim 34 — Bir sokakta köylülerle sohbet.

Resim 35 — Okul Md. Güler Soyduñ köy kadımlarından bilgi alırken.

Resim 36 — Duran Karaduman adında bir köylü bir masal anlatıyor

Resim 37 — Duran Karaduman ve onu dinliyenler.

Resim 38 — Köylülerle konuşma.

Resim 39 — Köylülerle konuşma.

Resim 40 — Prof. Dr. Tanyol, Kaymakam ve köy öğretmeni.

Resim 41 — Köy çocuklarıyla bir arada,

Resim 42 — Köyde kahvaltı.